Ազգ
Azg
armenian daily
18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1994 ՈՒՐԲԱԹ # 222 (725)

«Դարի փախուստը» դարի խաբկա՞նք

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ: Բաքվի Ազգային անվտանգության նախարարության մեկուսարանից չորս բանտարկյալների, այդ թվում պաշտպանության նախկին նախարար Ռահիմ Ղազիեւի եւ բաքվի ամբոխների ղեկավար Ալիֆրամ Գամբևովի փախուստի մասին լրատվությունը իրականությանը չի համապատասխանում: Այս մասին հետախուզամ տեղեկացրեց Ադրբեջանի սոցիալ դեմոկրատական կուսակցության մի աշխատակից, որ ցանկացավ չհրապարակել: Վերջինիս վկայությամբ չի բացառվում, որ բոլոր չորս բանտարկյալները գերեվարված են Հեյդար Ալիեւի կարգադրությամբ: Ադրբեջանական ընդդիմության ներկայացուցիչը հայտնեց նաեւ, թե բանտարկյալները խիստ հսկողության տակ պահվում էին մեկուսարանի առանձին խցերում, որտեղից փախուստի միտքն անգամ անհեթեթ է: Մոտ ժամանակներս նրանք պետք է կանգնեին դատարանի առաջ, սակայն իշխանությունների համար անցանկալի ընդդիմադիրների ճակատագրության հնարավոր լուսաբանումը, ինչպես նաեւ վերջին փոփոխությունները Ադրբեջանի ներքաղաքական կյանքում ստիպեցին Ալիեւին փոխել դատավարության վերաբերյալ իր նախնական որոշումը: Փախստականների մասին առասպելականությունը տարածվել էր Ադրբեջանի նախագահի մամուլի ծառայության կողմից:

Վ. Ա.

ԱՐՏԱՀԵՐԹ ԼՈՒՐ

Խորհրդարանը թույլ կտա՞ 3,2 մլրդ վարկ տրամադրել կառավարությանը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Երեկ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի որոշմամբ հրավիրված ԳԽ արտահերթ նիստը պետք է քններարկեր հետեւյալ հարցերը. ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ՀՀ կառավարությանը վարկ տրամադրելու մասին, «Շահութահարկի մասին», «Ավելացված արժեքի հարկի մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում հարկերի ու տուրքերի մասին» եւ «Ակցիզային հարկի մասին» օրենքներում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու, ինչպես նաեւ «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի վերաբերյալ: Ո՞րն է արտահերթ նիստ հրավիրելու պատճառը: Բանն այն է, որ Հայաստանի կառավարությունը միջազգային կազմակերպությունների հետ համաձայնեցված ամրագրել է հանրապետության տնտեսական բարեփոխումների վերաբերյալ փաստաթղթի մշակումը եւ դեկտեմբերի 1-ից ձեռնարկելիք դրա իրականացմամբ, իսկ դա ենթադրում է նաեւ համապատասխան փոփոխություններ մտցնել հանրապետության հարկային օրենսդրության մեջ:

Որո՞նք են տնտեսական բարեփոխումների հիմնադրույթները: Այդ մասին խորհրդարանում հաղորդմամբ հանդես եկավ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը՝ խոսելով միայն սկզբունքային կետերի մասին: Եւ այսպես, ամենակարեւորն այն է, որ այսուհետեւ «ամեն ինչ պետք է ունենա իր իրական արժեքը, եւ պետության կողմից ֆինանսների կենտրոնացված բաշխման միջոցով պետք է բացառել կամ նվազագույնի հասցնել գործունեության այս կամ այն տեսակի հատուկ արտոնյալ արժեքի թերագնահատմամբ կամ գերագնահատմամբ»: Այլ կերպ ասած, այսուհետեւ յուրաքանչյուր ապրանք կամ ծառայություն պետք է ունենա իր որոշակի գինը անկախ նրանից, թե ով է վճարողը: Ինչ վերաբերում է հարկային օրենսդրության փոփոխություններին, ապա դրանք հանգեցնելու են հարկման 3 տոկոսանոց աճի: Եվ այսպես, դեկտեմբերի 1-ից հացի եւ էլեկտրաէներգիայի գները կտրուկ բարձրանալու են: Ինչպես հայտնի է, 1 կգ հացը կարժենա 66 դրամ: Սակայն, ըստ պրն. Բագրատյանի, դա նույնպես հացի իրական գինը չէ (այն տատանվում է 100-120 դրամի միջեւ): Ինչեւէ:

Եւ ահա կառավարությունը Գերագույն խորհրդից պահանջում է թույլատրել կենտրոնական բանկին կառավարությանը տրամադրել 3.2 մլրդ վարկ 6 ամիս ժամկետով, ՀՀ կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքով, որպեսզի կառավարությունը բնակչությանը փոխհատուցել գների բարձրացման հետ կապված ծախսերը: Վարչապետն այն համոզմունքն հայտնեց, թե դեկտեմբերին արտադրական ոլորտում կարող է նկատվել իրական աշխատավարձի մի փոքր անկում, միաժամանակ ամենայն պատասխանատվությամբ հայտարարելով, թե այնուհանդերձ կենսամակարդակի անկում չի լինի, իսկ արդեն ժամանակ անց կարելի է խոսել նույնիսկ կենսամակարդակի աճի մասին: Իսկ թե ինչպես է լինում, որ գների բարձրացումից հետո կենսամակարդակն աճում է, այդպես էլ մնաց գաղտնի: Անհասկանալի մնաց նաեւ, թե երբ այսուհետեւ «ամեն ինչ պետք է ունենա իր իրական արժեքը»:

Տես # էջ 2

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Ժողովո՞ւրդը կտխրի, թե վարչապետը, կամ ո՞րն է վերջապես այլընտրանքը

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Երբ գներն անեն դեռ բարձրանան, դուք ի՞նչ կառաջարկեք», այս հարցը խորհրդարանային քննարկումների ժամանակ երեկ Դավիթ Վարդանյանը հասցեագրեց վարչապետ Հրանտ Բագրատյանին: Վարչապետը ազնվորեն պատասխանեց. «Երբ այդպիսի բան տեղի ունենա, ես նախ եւ առաջ կտխրեմ, եւ երկրորդ՝ մեծ ժամանակի համար թվերը [illegible]: Մենք կարծում ենք, որ մեր ռեսուրսներն ու [illegible] թույլ կտան ծրագրից կանխատեսված որոշ շեղումները ընդունելի դարձնել բնակչության համար»: Այս հարցուպատասխանը բնորոշ էր երեկվա քննարկումների ընդհանուր ոգուն, ինչի որ պատգամավորները փորձում էին խոսել ժողովրդի անունից, իսկ կառավարությունը՝ նույն ժողովրդի վիճակը բարելավելու մտահոգությամբ:

Որո՞նք են այդ մտահոգությունների հիմնական տարբերությունները:

Տես # էջ 2

ԴՊՐՈՑ

Գործադուլավորների մեջ Էջմիածինն ու Հրազդանն են միայն

Փոխնախարարը նույնպես հրաժարական է տվել

Հանրակրթության գործադուլավոր ուսուցիչների շարքերը երեկվա տվյալներով բավական նոսրացել են: Ըստ ՀՀ լուսավորության փոխնախարար Ալբերտ Կիրակոսյանի, յուրաքանչյուր Էջմիածնի 12 դպրոցից գործադուլի մեջ է եղել 11-ը, Էջմիածնի շրջանի 41 դպրոցից՝ 10-ը, Հրազդանի 15 դպրոցից 4-ը: Գյումրի, Վանաձոր, Էջմիածին համաձայնած գործադուլային եռյակից, փաստորեն, պայքարում մնացել է Էջմիածինը միայն: Փոխնախարարը դա բացատրում է նրանով, որ դպրոցները գործադուլի ժամկետը հայտարարել էին մինչեւ նոյեմբերի կեսերը: Երեկ կառավարությունում պետք է քննվեր հարցը, սակայն ԳԽ արտահերթ նստաշրջանն այս անգամ էլ խափանեց ուսուցիչների հաշիվները:

Հարցին, թե հատկապես ո՞ր առաջարկն է կառավարության պատշաճին հանձնվում, պրն. Կիրակոսյանը պատասխանեց, որ նման միակ առաջարկը վերաբերում է աշխատավարձին:

Ի դեպ, պրն. Կիրակոսյանը (մասնագիտությամբ ֆիզիկոս) եւս հրաժարական է տվել իր պաշտոնից, սակայն կառավարության պատասխանը դեռ եւս չկա: Խոսակցություններ կան, որ նոր նախարարի ընտրությունն արդեն կայացել է, չնայած այդ մասին լռում են:

Այնուամենայնիվ, կողմնակից լինելով միայն նախազգուշական գործադուլին եւ դասերի տեւական ընդհատումից միակ տուժողը համարելով աշակերտին, նա նշեց նաեւ, որ ուսուցիչների պահանջներն արդարացի են, եւ որ այդ նույն վիճակում են նաեւ նախարարության աշխատողները՝ ու ուսուցիչների աշխատավարձի համեմատ իրենց աշխատավարձի շատ փոքր գործակցով:

Ռ. Խ.

Ղարաբաղ. Կադրային փոփոխություններ

Երեկ ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի որոշմամբ Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային անվտանգության վարչության պետ Կամո Աբրահամյանը ազատվել է զբաղեցրած պաշտոնից իր դիմումի համաձայն: Նույն օրը աշխատանքից ազատվել է նաեւ նրա առաջին տեղակալ Արմեն Մայիլյանը՝ զինվորական ծառայության անցնելու պատճառով: Առայժմ պաշտոնական որեւէ բացատրություն չի տրվել:

Վ.Ա.

Սանահին. Սողանքը ծածկեց երկաթգծի 10 մետրանոց հատվածը

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Երեկ տեղական ժամանակով ժամը 19:45-ին Երեւան-Թբիլիսի երկաթգծի վրա Սանահին կայարանի մոտերում տեղի ունեցավ սողանք, որի հետեւանքով ծածկվեց գծի 10 մետրանոց մի հատված: Ինչպես այսօր հայտնեցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետվարչության մամուլի ծառայությունում, ներկայումս աշխատանքներ են կատարվում երկաթգծի [illegible] վերականգնման եւ երթեւեկության վերսկսման նպատակով:

ԵՐԿԻՐ

Հայաստանի սահմանների մոտ թուրք-քրդական բախումներ

Արտակարգ դրությունը երկարաձգվեց

Թուրքական բանակը նոր լայնածավալ հարձակում է ձեռնարկել քուրդ պարտիզաններին վերացնելու համար, հայտարարելով, որ Քրդական բանվորական կուսակցության նոր գրոհայիններ են թափանցել Հայաստանի եւ Իրանի տարածքներից: Նոյեմբերի 16-ին հաղորդել է «Վաշինգտոն փոստ» թերթը:

Թուրքական «Անատոլու» գործակալության տեղեկությամբ, այս շաբաթ Արեւելյան Թուրքիայում սպանվել է 42 քուրդ, որից 13-ը Իգդիրի վիլայեթում, որը Արարատ լեռան շրջանում է եւ սահմանակից է Հայաստանին:

Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովը երեկ որոշեց երկրի հարավարեւելյան երկարաձգել արտակարգ դրությունը: Անատոլիական գործակալության հաղորդման համաձայն, արտակարգ դրության շրջանի մեջ են մտնում Բաթմանի, Բիթլիսի, Բինգյոլի, Դիարբեքիրի, Հաքյարիի, Մարդինի, Շիրնակի, Թունջելիի եւ Վանի նահանգները: Հենց այդ շրջաններում են առավել ակտիվ գործում արգելված ՔԲԿ-ի գրոհայինները: Արտակարգ դրությունը եւս 4 ամսով երկարաձգելու որոշումը ուժի մեջ կմտնի նոյեմբերի 19-ից:

ՍՆԱՐՔ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐԽԻՎՆԵՐԻՑ

Թուրքմենական գազը դեռեւս չի մտնում Վրաստան

Բանկերում խառնակիչներ են փակում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Վրաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների խոստումին հակառակ թուրքմենական գազի մատակարարումը դեռեւս չի սկսվել: Այսօր Վրաստան դեռեւս «Վրացգազի» ղեկավարությունը մեկնում է Աշխաբադ բանակցելու, որ եղած տեղեկությունների չեղծին, Ուզբեկստանի տարածքով անցնող գազամուղի վերանորոգման գործը դեռեւս չեն ավարտվել: Այդ պատճառով անհնար է նաեւ հանրապետության երկու քաղաքների ջեռուցման համար գազի ավելի մեծ չափաքանակ մատակարարել:

Էլեկտրականության անջատումները տեղի են ունենում առանց գրաֆիկի պահպանման, հաղորդում է Նոյյան տարրան գործակալությունը: Բնակչությունը ստիպված է երեկոները ժամ կերակուր պատրաստել խարույկների վրա: Խարույկները վառվում են ոչ միայն բակերում, այլեւ բազմահարկ շենքերի աստիճանավանդակներում: Այրվում են ծառերի ճյուղերը, հին կահույքները, գրադարանային մասերը: Ենթակաները գնդակոծման մեջ են:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բոսնիացի իսլամները ՆԱՏՕ-ից օգնություն են խնդրում

ՍԱՐԱԵՎՈ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, WSJ: Բոսնիայի իսլամական կառավարությունը, որի զինված ուժերը այս օրերին կատաղի դիմադրություն են ցույց տալիս սերբերի հակահարձակմանը, կոչ արեցին ՆԱՏՕ-ին ռազմական միջոցներով կանգնեցնելու սերբերի առաջխաղացումը: Ընդհակառակը, սերբական ուժերը հյուսիսարեւմտյան Բոսնիայում աջակցություն գտան խորվաթ ըմբոստների կողմից եւ ներկայիս փորձում են վերագրավել իրենց նախորդ կորցրած տարածքները: Խորվաթական կառավարությունը համաձայնություն եկավ իր տարածքում ապրող սերբերի հետ տնտեսական համագործակցության հարցում, ինչը միջազգային մեկնաբանների մոտ հույս առաջացրեց Խորվաթիայում խաղաղական կարգավորման ուղղությամբ:

12 տարվա բանտարկություն նախկին լրտեսին

ԲՈՆՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA: Դյուսելդորֆի դատարանը այսօր 12 տարվա բանտարկության դատապարտեց ՆԱՏՕ-ի պաշտոնյա Ռեյներ Ռուպին, որ ավելի քան մեկ տասնամյակ լրտեսություն է արել ի հաշիվ Արեւելյան Գերմանիայի, «Թոպազ» ծածկանվան տակ: Նրա տված տեղեկությունները կարեւոր գաղտնիքներ էին փոխանցում Բեռլին՝ ՆԱՏՕ-ի գործունեության մասին: Դատախազը պահանջել էր 15 տարվա բանտարկություն:

ԵԳԵՅԱՆ ԾՈՎ

Թուրքիան մեղմացնում է դիրքորոշումը

ԱՆԿԱՐԱ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍ: Թուրքիան մեղմացրել է Հունաստանի հետ զինված բախում սկսելու իր սպառնալիքը՝ հայտնելով, որ Անկարան պատրաստ է Էգեյան ծովի իր հարեւանի ու մրցակցի հետ խաղաղության ու բարեկամության հաստատմանը: Այդ մասին խոսելով Անկարայում, վարչապետ Թանսու Չիլլերը կոչ է արել Հունաստանի կառավարությանը իմաստություն գործադրել որոշում կայացնելու համար, թե արդյոք ներքին տարածքային սահմանները հա՞րկ է ընդարձակել մինչեւ 12 մղոն: Ներկայիս տարածքային սահմանների պայմանագրի համաձայն, որը գործում է վեց մղոն, Հունաստանն իրավունք ունի ընդարձակել իր ջրային սահմանները: Մի՞թե, որ կարող է բերել միջազգային նավարկության ճանապարհների փակմանը: Չիլլերը վերստին շեշտել է, որ Թուրքիան պատրաստ կլինի ռազմական դիմել, եթե Հունաստանն ընդարձակի իր տարածքը:

Հունաստանի կառավարության խոսնակն իր հերթին հայտարարել է, թե Աթենքն առայժմ չի ծրագրում ընդարձակել իր տարածքային ջրերը: Երկու երկրների միջեւ լարվածությունը ընդգծվել է այն պատճառով, որ երկուսն էլ ռազմածովային զորավարժություններ են անցկացնում Էգեյան ծովում: Միացյալ Նահանգները մի ավիակիր է ուղարկել Էգեյան ծով, որպես նշան մտահոգության:

digitised by A.R.A.R.@

ԼՈՌԻ

Վանաձոր. Բացվեց Գերսամ Ահարոնյան ակումբի գրասենյակը

Նոյեմբերի 15-ին Վանաձոր էին մեկնել ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, ատենադպիր Լեւոն Բաբայանը, ՌԱԿ գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյանը եւ Հովիկ Յողեկյանը, մասնակցելու ՌԱԿ Գերսամ Ահարոնյան ակումբի գրասենյակի բացմանը:

Բացելով հանդիպումը, Գ. Ահարոնյան ակումբի ատենապետ ընկ. Արսեն Հովսեփյանը ողջունեց Երեւանից ժամանած պատասխանատու ընկերներին եւ անդրադառնալով ակումբի գործունեությանը, իր գոհունակությունը հայտնելով ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ցուցաբերած օգնությանը Վանաձորում կուսակցության գրասենյակ ունենալու հարցում:

Իր խոսքում ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը կարեւորեց հանրապետության երրորդ քաղաքում ՌԱԿ ակումբ եւ գրասենյակ ունենալու անհրաժեշտությունը, դրանում տեսնելով ռամկավար ազատական գաղափարների տարածման հնարավորության ընդլայնում: Նա նշեց, որ ակումբի հիմնական գործունեությունը պիտի ուղղված լինի գալիք խորհրդարանային ընտրություններին: ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետը խոսեց հանրապետությունում տիրող սոցիալ-տնտեսական եւ քաղաքական իրավիճակի, ինչպես նաեւ ՌԱԿ-ի անելիքների մասին: Նա նշեց հետագա դժվարին գործունեությանը պատրաստ լինելու անհրաժեշտությունը, որով ՌԱԿ-ը պետք է փաստի, որ հավատարիմ է ժողովրդին ծառայելու իր դարավոր ավանդույթին: Ռուբեն Միրզախանյանն ասաց, թե կուսակցությունը պետք է ամեն կերպ պաշտպանի բարեփոխումների շարունակումը, բացառելով որեւէ հետադարձ քայլ:

Ակումբի ստեղծման եւ նրա կազմակերպչական կատարելագործման մասին խոսեց ՌԱԿ գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյանը: Նշեց, որ թեեւ ակումբի անդամների թիվը 32-ից բարձրացել է 49-ի, այնուամենայնիվ մեծ է թիվը համակիրների, որոնք ցանկանում են ավելի մոտիկից ճանաչել կուսակցությունը:

Ակումբի բացման առթիվ իրենց սրտի խոսքն ասացին Հանրապետական վարչության ատենադպիր Լեւոն Բաբայանը, Վանաձորի «Վերածնունդ» թերթի գլխավոր խմբագիր Սամվել Խալաթյանը եւ Վանաձորի քաղխորհրդի պատգամավոր Ֆ. Գալստյանը:

Ընկ. Հովիկ Յողեկյանը անդրադարձավ ամենադժվարին պայմաններում իսկ գաղափարական սկզբունքներին հավատարիմ մնալու առաքինությանը, որը հատուկ էր նաեւ ՌԱԿ-ի մեծ երախտավոր Գերսամ Ահարոնյանին:

Շնորհավորելով միմյանց, Վանաձորի Գերսամ Ահարոնյան ակումբի անդամներն ու Հանրապետական վարչության ներկայացուցիչները քննարկեցին ակումբի հետագա հզորացմանն ուղղված գործնական հարցեր:

ՌԱԿ-ՀՀՇ հանդիպում

Նոյեմբերի 16-ին, ՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ ՌԱԿ Հանրապետական վարչության եւ ՀՀՇ վարչության ներկայացուցիչների միջեւ հանդիպում, որին մասնակցում էին՝ ՌԱԿ-ից Ռուբեն Միրզախանյանը, Կարեն Կոստանդյանը, Հակոբ Ավետիքյանը եւ Հովիկ Յողեկյանը, իսկ ՀՀՇ-ից՝ Տեր Հուսիկ Լազարյանն ու Էդուարդ Եգորյանը:

Հանդիպման ընթացքում կողմերը քննարկեցին Վեցյակի խորհրդակցության արդյունքները բարելավելու, ընդգրկված կազմակերպությունների համատեղ հայտարարության հիմնադրույթների քննարկումները սկսելու, դրանց վերաբերյալ գործնական առաջարկություններ ու նախագծեր ներկայացնելու անհրաժեշտությունը:

ՌԱԿ-ի եւ ՀՀՇ-ի ներկայացուցիչները արծարծեցին նաեւ Հայաստանի կառավարության ու Միջազգային վալյուտային ֆոնդի համատեղ մշակած տնտեսական քաղաքականության ծրագրին առնչվող հարցեր: Հանդիպումը առիթ էր նաեւ անդրադառնալու հանրապետության սոցիալ-տնտեսական կացության, ինչպես նաեւ երկու կազմակերպությունների հարաբերություններին:

Սկիզբը էջ 1

Աշոտ Նավասարդյան (ՀՀԿ). «Մենք կողմ ենք այս ծրագրին: Գուցե վարկեր վերցնելը լավագույնը չէ որեւէ տնտեսության համար, բայց կարծեմ թե այլընտրանք չկա: Ավելի ճիշտ, այլընտրանքը կայունությունը վերականգնելու ճանապարհն է: Պետք է գնալ ռիսկի, եւ այդ ռիսկն այս դեպքում այդքան էլ մեծ չէ: Այն, որ խորհրդարանը երկու ճամբարի է

փաթեթի քննարկմանը մենք անդրադարձանք ֆինանսավարկային հարցերի համաձայնագրով եւ երեք հարցի նկատմամբ էլ ունենք առարկություն: Առաջինը հարկ. տոկոսի մեծացումն է: Այսինքն, երբ հարկատուները ուշացնում են, մենք տալիս ենք 0,5 տոկոսի գաղափարը, իսկ կառավարությունը ավելի բարդ կառուցվածք է առաջադրում: Ըստ մեզ, դա հարկատուների համար շատ բարդ

բյունը պետք է կարգավորի հացի բանկացման խնդիրը: Վարչապետը կարծում է, որ դա սոցիալական մեծ հետեւանքներ չի ունենա: Իմ կարծիքով, նա մի քիչ չափազանցնում է: Հանրապետությունում լուրջ սոցիալական իրավիճակ է ստեղծվել, քանի որ իրավիճակը գնալով ոչ թե բարելավվում է, այլ ծանրանում է: Եւ այդ պահի համար ամենալուրջ գնումը հացի գների 11 անգամ բարձ-

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Ժողովո՞ւրդը կտխրի, թե վարչապետը, կամ ո՞րն է վերջապես այլընտրանքը

բաժանվել, արդեն իսկ ջրբաժանի առկայության փաստ է, որն անցնում է պետականության լինելության եւ պետականության կորստյան միջեւ: Մեզ համար կարեւորն այն է, որ այս պատմական հնարավորությունը ճիշտ օգտագործենք, եւ հայությունը վերջապես կարողանա սեփական պետությունը կառուցել, առանց կցորդը լինելու մեկ այլ հզոր պետության: Համոզված եմ, որ ներկայացված փոփոխությունները կընդունվեն, բայց մեծ լարումների շնորհիվ: Դրա համար պետք է քաղաքական աշխատանք տանել, որպեսզի պատգամավորները գան եւ քվեարկեն: Մնացյալը խղճի հարց է, որովհետեւ այն, ինչում ընդդիմությունը մեղադրում է իշխանություններին, դրա մեջ ճշմարտությունը մեծ տոկոս է կազմում: Բայց մեր կարծիքով, բարձրացվող հարցերը ըստ կարեւորության պետք է լինեն: Այնպես չպետք է լինի, որ երկրորդ հարցը խանգարի առաջինի լուծմանը: Իսկ առաջին հարցն այսօր մեր կուսակցության համար պետականության ամրապնդումն է: Երբ զուգահեռներ անցկացրեցինք 1920 թվի հետ, ապա կարող եմ ասել, որ այսօր էլ նույն պրոցեսներն են շարունակվում: Ես այդպես եմ զգում: Այսօր կարմիրների հաղթանակն է»:

Սեյրան Ավագյան (ԱԺՄ). «Հարկային օրենսդրության հետ կապված կլինի հաշվարկելու խնդրով: Երկրորդ, առարկությունը կապված է շահութահարկի հետ: Կառավարությունը առաջարկում է չորսհարկանի սանդղակով հարկել, մեր համաձայնով՝ մեկ: Պարզության տեսակետից կառավարությունը համաձայնվել է, բայց առաջարկել է 30 տոկոս հարկում, իսկ մենք 20 տոկոս: Եւ երրորդը կապված է աշխատավարձերի ֆոնդը շահութահարկով հարկելու գաղափարի հետ: Նախագահի հրամանագրի համաձայն, 10 նվազագույն աշխատավարձից ավելին պետք է շահութահարկով հարկել, սակայն այդ առթիվ մենք ներկայացրել ենք տեղեկանք այն մասին, որ դա հակասում է մեր հարկային օրենսդրությանը: Այժմ առաջարկվում է փոփոխություններ մտցնել այդ օրենքի մեջ, որպեսզի նախագահը եւ կառավարությունը կարգավորման հնարավորություններ ունենան: Դրան նույնպես առարկում ենք, նշելով, որ դա Գերագույն խորհրդի մենաշնորհն է, եւ չենք պատրաստվում այն զիջել:

Մենք համոզված ենք, որ մեր տնտեսական [illegible] բխում են տնտեսավարող սուբյեկտների շահերից, իսկ մնացածը կառավարության խնդիրն է՝ հատկապես վարկեր վերցնելու հարցում: Հաջորդը Կենտրոնական բանկի կողմից տրվող 3,2 մլրդ. վարկի հարցն է, որի միջոցով կառավարու-

րացումն է: Ուստի այս հարցում ընդդիմությունը շատ ուժեղ կլինի, քանի որ մեր փաստարկները շատ են: Սակայն, իմ կարծիքով, հարկային բլոկի հետ կապված բազմակողմանի օրենքներ կընդունվեն, իսկ վարկերի հարցում ինչ-որ միջին լուծում այնուամենայնիվ կգտնվի»:

Մելս Սահակյան (ՀՌԱԿ). «Սա այն քաղաքականությունն է, որ Հրանտ Բագրատյանը վարել է ի սկզբանե: Այն ժամանակ նա ծրագիրը կատարելու համար որեւէ աջակցում չուներ, իսկ հիմա իր քաղաքականության իրականացման համար գտել է ֆինանսական աջակցում: Սակայն, բացի ֆինանսականից, նա պետք է ունենա նաեւ երկու աջակցում՝ քաղաքական եւ կառուցվածքային: Որպեսզի ներկայացված գրագետ ֆինանսական ծրագիրը իրականացվի, անհրաժեշտ է ԳԽ-ի եւ ՀՀ նախագահի քաղաքական աջակցությունը, ինչպես նաեւ կառուցվածքային փոփոխություններ կառավարությունում եւ նախարարություններում ու հատկապես կադրային քաղաքականության բնագավառում: Երբ այս ամենը ապահովվի, ապա ծրագիրը հաջողության կհասնի: Առայժմ դժվարանում եմ ասել՝ խորհրդարանը կընդունի, թե ոչ, որովհետեւ 130-140 պատգամավորների առկայության պայմաններում դժվար է գնահատել»:

ԵՐԵՎԱՆ

Եւս մի սնանկ. «Ալֆա-Օմեգան» խոստանում է երկու ամսից վերադարձնել ավանդները

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐԿ: Հայաստանում վերջին ամիսներին մի մեծ խումբ սնանկացած կոմերցիոն կառույցների շարքին ավելացավ մի քանի ամիս առաջ ստեղծված «Ալֆա-Օմեգա» ՍՊԸ-ն: Դա հայտնի դարձավ այսօր ընկերության ղեկավարության եւ ավանդատուների հետ հանդիպման ժամանակ:

Կազմակերպության ղեկավար Արթուր Հակոբյանը ֆիրմայում ստեղծված բարդ ֆինանսական դրությունը բացատրեց կոմերցիոն ֆինանսական կառույցների զանգվածային սնանկացումների հետեւանքով առաջացած խուճապով, որի հետեւանքով հարյուրավոր ավանդատուներ ժամկետից շուտ հանեցին ավանդները: Հավաքի ժամանակ Հակոբյանը հայտարարեց, որ ոչ մի տեղ փախչել չի պատրաստվում եւ ավանդատուներից երկու ամիս խնդրեց ֆիրմայի ֆինանսական կայունության վերականգնման համար: Դրանից հետո, ղեկավարի խոսքերով, «Ալֆա-Օմեգան» կարող է սկսել ավանդների վերադարձը: Այսպիսի առաջարկը սակայն չգոհացրեց բոլորին, մի խումբ ավանդատուներ տոկոսների վճարումը պահանջեցին սկսել մոտակա օրերի ընթացքում:

Վերջնական որոշման մշակման համար ավանդատուներից կազմվել է հանձնաժողով, որը ընկերության վարչության հետ կքննարկի իրական հնարավորությունները: Վերստուգման արդյունքները կքննարկվեն երկուշաբթի օրը ծրագրված ժողովում: Ենթադրվում է նաեւ հետագա գործողությունների մեխանիզմի հաստատումը:

■ *Ոչ պետական չարտոնագրված բժշկական ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտները չեն կարող աշխատել ըստ մասնագիտության: ՀՀ առողջապահության նախարարությունից «Նոյյան տապան» գործակալությանը բացատրեցին, որ ոչ պետական, չարտոնագրված բժշկական ուսումնական հաստատությունների ավարտական վկայականները իրավական հիմք չեն հանդիսանում տվյալ մասնագիտությամբ աշխատելու համար: Սա բացատրվում է նրանով, որ վերը նշված ուսումնական հաստատություններում ուսուցումը չի բավարարում անհրաժեշտ ստանդարտներին, քանի որ դրանք չունեն համապատասխան կլինիկական բազաներ:*

Ն.Տ.

Քաղաքական ռեպլիկ

Հայտարարություն

Այսօր, ժամը 16-ին, Ազգային համաձայնության դաշինքը անցնում է իշխանությունները տապալելու եւ Ազգային համաձայնության իշխանություններով փոխարինելու համար «մղվող պայքարի վճռական փուլին»,— ազդարարված է քաղաքում փակցված եւ Դաշինքի երեք կազմակերպությունների հայտարարության տեքստը պարունակող թերթիկներում: — Բայց ինչ եղան Դաշինքի առաջատար ուժերը՝ ՀՅԴ-ն եւ ՀԿԿ-ն: Ասում են, «Նրանք դեմ են հակասահմանադրական գործելակերպին», բայց թե Շավարշ Քոչարյանը (ԱԺՄ), թե Արամազդ Զաքարյանը (ԱԻՄ), թե Հրանտ Խաչատրյանը (ՍԻՄ) նոյեմբերի 16-ին կայացած մամուլի ասուլիսում բացառեցին պայքարի հակասահմանադրական եղանակը: Ասում են, «Վախեցան, գնացին, իշխանությունները կարող են ջարդել»: Ոչ, չեմ կարծում: Վախեցողը դուրս չի գալիս քաղաքական պայքարի: Ասում են... է, շատ բան են ասում: Փաստը մնում է փաստ. կամ Դաշինքը չարդարացրեց սպասվող հույսերը, կամ հանրահավաքի եկող «ժողովուրդը», եւ «հնգյակը» (այն էլ «ձախ») սկսել է վերածվել «եռյակի» (այն էլ առանց ձախերի):

Ինչեւիցե, իշխանության համար երեք կազմակերպությունների (մնացյալ 38-ի մասին տեղեկություն չունենք), պայքարի վճռական փուլը սկսվում է այսօր: Այն սկսվելու է Ազատության հրապարակում, ժամը 16-ին, այնուհետեւ շարունակվելու է Սասունցի Դավթի եւ Մարշալ Բաղրամյանի պողոտաներում եւ ավարտվելու է ժամը 18.30-ին Նախագահական նստավայրի մոտ:

Պայքարի հաջորդ, «էլ ավելի վճռական» փուլը երեւի կսկսվի հաջորդ ուրբաթ, ժամը 16-ին, կրկին Ազատության հրապարակում:

Ա.Ա.

ԱՐՏԱՀԵՐԹ ՆԻՍՏ

Խորհրդարանը թույլ կտա՞ ...

Սկիզբը էջ 1

ապա ինչո՞ւ աշխատուժը, որն, ի դեպ, տնտեսագիտական բոլոր դասագրքերում դասվում է որպես ապրանք, նույնպես կառավարության կողմից չի գնվում իր իրական արժեքով:

Ինչ վերաբերում է 3,2 մլրդ. դրամին, ապա, ըստ վարչապետի, դրանից 2,2-ը ծախսվելու է բնակչությանը տրվելիք փոխհատուցման վրա (մինչդեռ, ըստ ԳԽ համապատասխան հանձնաժողովի տվյալների, իրականում նախատեսվում է այդ նպատակով ծախսել 1,2-1,3 մլրդ.): Մյուս կողմից, կարելի է ենթադրել, որ հացի եւ էլեկտրաէներգիայի գների բարձրացումը կհանգեցնի բոլոր ապրանքների գների աճին: Այն հարցին, թե ինչպե՞ս կվարվի վարչապետն այդ դեպքում, վերջինս պատասխանեց շատ հստակ՝ «Ես կտխրեմ»: Դե ինչ, սա երեւի այն միակ հնարավոր դեպքն է, երբ վարչապետի թախիծը կարող է համազգային աղետ դառնալ:

Ի դեպ, վարչապետին ուղղված հարցերի զգալի մասը նվիրված էր Միջազգային տարադրամային հիմնադրամի Հայաստանի կառավարությանը ներկայացված պահանջներին: Ըստ Հրանտ Բագրատյանի, Հայաստանը հասել է նրան, որ տրամադրված վարկերի համար որեւէ քաղաքական նախապայմանի վերաբերյալ ակնարկ անգամ չկա: Ավելին՝ տոկոսային հարաբերակցությամբ Հայաստանին տրամադրված վարկերը շատ ավելին են, քան Վրաստանի կամ Ուկրաինայի բաժինը, քանի որ Հայաստանն արդեն իսկ վստահորեն բռնել է շուկայի ճանապարհը եւ տնտեսական բարեփոխումներ է իրականացնում: Միակ պայմանն այն է, որ վարկերը չպետք է ծախսվեն պարզապես աշխատավարձի կամ թոշակների վրա, քանի որ արեւմտյան հարկատուն դա չի ընդունի: Այդ է պատճառը նաեւ, որ թեեւ Հայաստանի ցորենի պահանջարկի 80 տոկոսը ստացվում է ԱՄՆ-ից եւ Եվրահամայնքից՝ որպես օգնություն, այնուհանդերձ օգնություն տվողներն իրենց պնդում են, որ այն բնակչությանը տրվի իր իսկական գնով:

Եւ այսպես, ի՞նչ է սպասվում մոտ ապագայում: Բնակչության բովանդակային նվազագույն աշխատավարձը, ըստ վարչապետի, կկազմի մոտ 1400 դրամ, եւ եթե ոչ վաղ անցյալում նախագահը կարող էր հայտարարել, թե նվազագույն աշխատավարձով կարելի է գնել 70 կգ հաց, ապա այսուհետ այդ թիվն իջնում է մինչեւ 22: Մասնագետների կանխատեսումների համաձայն, առաջիկայում արժեզրկումը կհասնի 45 տոկոսի: Եւ այնուհանդերձ հասկանալի է, որ վաղ թե ուշ ստիպված ենք լինելու անցնել շուկայական թերապիայի այս մաքուր կաղապարով: Սակայն արդյո՞ք հանրապետությունն արդեն այսօր պատրաստ է դրան՝ իր հարկային ու մաքսային համակարգով, իրավապահ մարմիններով եւ այլն:

Ինչ վերաբերում է նրան, թե կթույլատրի՞ խորհրդարանը 3,2 մլրդ. դրամ վարկ տրամադրել կառավարությանը, ապա խնդիրն այն է, որ հացն ու էլեկտրաէներգիան այսպես թե այնպես թանկանալու են, եւ խորհրդարանի արգելքը կարող է պարզապես ժողովրդին զրկել փոխհատուցումից: Ստացվում է այնպես, որ ինչ որոշում էլ ընդունի խորհրդարանը, այն քավության նոխազի առաջիկա ամենահարմար թեկնածուն է:

Մի խոսքով, մնում է միայն վարչապետին ցանկանալ ուրախ տրամադրություն:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության [illegible] տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅՈՒԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 662863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581641
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ ԱՇՀ

ՍՏԱՄԲՈՒԼ

Թյուրքական «ազատ ու անկախ երկրների» ժողովի հետքերով

Հայտնի դարձան հոկտեմբերի 18-19-ին Ստամբուլում տեղի ունեցած այսպես կոչված «Թյուրքական գագաթաժողովի», որի մասին արդեն խոսվել է թե հայկական և թե ռուսական մամուլում, մութ ծալքերը: Նախ հիշեցնենք, որ նման դեպքերում Ռուսաստանին հանգստացնելու նպատակով «մեր համագործակցությունը ոչ ոքի դեմ ուղղված չէ» բնույթի հայտարարություններով հանդես եկող Սուլեյման Դեմիրելը այս անգամ ևս ավելի ինքնավստահ և կոպիտ կերպով էր ընդունել: Ի պատասխան Ռուսաստանի Դաշնության արտգործնախարարության գագաթաժողովի կապակցությամբ արտահայտած դժգոհությանը, նա հայտարարել էր. «Քաղաքակրթության կանոնները խախտել չենք ուզում, սակայն գագաթաժողովին մասնակցում են ազատ ու անկախ երկրներ, որոնք ունեն մեկից բազմություն խնդրելու կարիք չունեն... Մենք չենք պատրաստվում ոչ բանակների մեջ մտնել, ոչ էլ պատերազմել»: Նույն ոգով էր արտահայտվել նաև Հեյդար Ալիևը, ընդգծելով, որ «մենք մտադիր չենք պարել Ռուսաստանի արտգործնախարարության նվագի տակ»: Իրենց արտահայտություններում շատ ավելի զուսպ էին միջինասիական հանրապետությունների ղեկավարները, որոնց համար Թուրքիա փաստացի այցելությունները կրում են ավելի շատ ցուցադրական բնույթ Ռուսաստանի հետ փոխհարաբերություններում որոշակի զիջումներ կորզելու նպատակով:

Դա հատկապես զգացվում է թուրք-ղազախական հարաբերություններում: Հավանություն տալով թյուրքալեզու երկրների համագործակցության գաղափարին, ինչի շնորհիվ նա ջանում է ժամ առաջ ղազախական նավթը հասցնել Արևմուտք, Նուրսուլթան Նազարբաևը այնուամենայնիվ նախընտրում է այն խրախուսացնել ռուսական Նովոռոսիյսկ նավահանգստի վրայով, բավական հոռետես վերաբերմունք դրսևորելով «Բաքու-Ջեյհան» խողովակաշարի գաղափարին: Հենց այս հարցում էլ բախվում են թուրք-ղազախական շահերը: Անտես պատասխանելով նավթամուղի Թուրքիայով անցնելու գաղափարը, Նազարբաևը իր նավթի համար նախընտրում է Նովոռոսիյսկի տարբերակը, ինչը դժգոհություն է առաջացնում նրա «թուրք եղբայրների» մեջ: Անտեսելով Ղազախստանի իրական շահերը, թուրքական կողմը Նազարբաևի դիրքորոշման ետևում փնտրում է «ռուսական սադրանքներ»: Անդրադառնալով այս խնդրին, «Հյուրիյեթի» մեկնաբան Ձեյնեփ Գյոյուշը գրում է. «Ռուսաստանը չի կարող Միջին Ասիան իր ազդեցության ոլորտում պահել առանց կամաց մեջ մտնելով Թուրքիայի հետ: Քաղաքակիրթ աշխարհը այլևս թույլ չի տա վերականգնել նախկին ցարական վարչակարգը և կազմակերպել Չեչեն Ճամփների կոտորածներ: Միջին Ասիան և Կովկասը իրոք տարբեր ցեղերի խառնարան են, բայց աշխարհն ընդունում է, որ այնտեղ ապրող մարդկանց մեծամասնությունը ունի լեզվական, կրոնական, պատմական և մշակութային ընդհանրություն: Կրկնելով այս ճշմարտությունը, մենք լոկ պատմությանն ենք վերադարձնում մեր պարտքը»:

Նույն գաղափարն էր տիրապետում Դեմիրելի խոսքերում, երբ նա Ստամբուլում կազմակերպված մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարում էր. «Այստեղ նստած պետական ղեկավարները ասում են, որ ունեն ընդհանուր մշակույթ, պատմություն, լեզու և կրոն: Արդյո՞ք դա սխալ է: Ինչ է, ուրեմն հրաժարվե՞նք: Այդ միասնությունը մենք չենք հորինել, դա պատմական ճշմարտություն է»:

Նման հայտարարությունների ետևում, ինչպես էլ դա փորձի մեղմել պաշտոնական Անկարան, թաքնված է դարասկզբի Յուսուֆ Աքչուրայի և Զիյա Գյոքալփի (համաթուրքության գաղափարախոսներ) օղուզներին-թաթարներին, կիրգիզներին և յակուտներին միավորող «հեռավոր նպատակի» Թուրանի գաղափարը: Ստամբուլյան գագաթաժողովը, ինչպես նշում է նաև մեկնաբան Հաքի Ուլուէնգինը, վերջին հաշվով այդ «հեռավոր նպատակի» կառնի կոչման աղյուսակներ փորձերից մեկն է: Եվ այդ «առաջնության» ծանրությունը պատասխանատվությունն իր վրա է վերցնում կրկին Թուրքիան:

Երբ նայենք ճշմարտության աչքերին, ապա կտեսնենք, որ այս գաղափարին բավական սատարում են վերջերս միջինասիական թյուրքալեզու ժողովուրդները, որոնց համար Անկարայի հետ հարաբերությունները սկզբնական (տնտեսական թե կենցաղային) շահի սահմանից այն կողմ չեն անցնում: Միասնական լեզու ստեղծելու գաղափարը կատարյալ ապարդյուն է, քանի որ այդ ժողովուրդները խոսում են բոլորովին ոչ նույնական (բացառությամբ թուրքերենի և ադրբեջաներենի) լեզուներով և յուրաքանչյուրն ունի իր ազգային առանձնահատկությունները:

Ժամանակակից համաթուրքության հիմնական ջատագովը մնում է իր քաղաքական և տնտեսական ազդեցության ոլորտները ընդլայնելու և էժան հումքի աղբյուրներ, ինչպես նաև նոր շուկաներ ձեռք բերելու ձգտող Անկարան: Դրանով է բացատրվում նրա չափազանց ակտիվությունը «հեռավոր նպատակի» իրականացման ուղղությամբ:

ՄՈՒՐԱԴ ՔՈՋՈՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վիկտոր Մեժակ. «Ղրիմը կռվախնձոր չի Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև»

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: «Ղրիմը չի ուզում կռվախնձոր լինել Ուկրաինայի և Ռուսաստանի միջև և չի լինի: Մենք ուզում ենք լինել կամուրջ, որը կմիացնի երկու սլավոն ժողովուրդներին և անկախ երկրներին՝ Ուկրաինային ու Ռուսաստանին»: Այս մասին երեկ Պետդումայի նիստում հայտարարեց Ղրիմի Գերագույն խորհրդի փոխնախագահ Վիկտոր Մեժակը: Իր ելույթում նշելով, որ Ղրիմը կարող է Ռուսաստանի տնտեսական, մշակութային, մարդասիրական օգնությանը, նա ընդգծեց, որ Լեոնիդ Կուչմայի՝ Ուկրաինայի նախագահ ընտրվելուց հետո Ղրիմում իրավիճակը բարելավվել է:

Թուրքմենստան-Իրան նավթամուղը կկառուցվի մյուս տարի

ԱՇԽԱԲԱԴ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքմեն գիտնականները ավարտել են Թուրքմենստան-Իրան նավթամուղի շինարարության տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակումը: Նավթամուղի երկարությունը կկազմի 970 կմ, որից 260-ը կանցնի Թուրքմենստանի հարավ-արևմուտքով: Նավթամուղի վերջին կետն է Թեհրանի նավթավերամշակման գործարանը: Ծրագրվում է շինարարությունը սկսել 1995-ին:

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Թաղվելը շքեղություն է Ռուսաստանում

ՄՈՍԿՎԱ: Ռուսական ձևով մահանալը գրգռում է ընդմիշտ ապրելու ցանկություն

Հանգուցյալի թաղումը, որ ժամանակին հոգացվում էր բանվորագյուղացիական պետության ծախսերով, այնքան թանկ է դարձել այսօր և այնքան կախյալ է կաշառքից և կապեր ունենալուց, որ ﬕչ մարդիկ կարող են մինչև բարվել մահվանից հետո շիրիմ և շիրմաքար ունենալու հեռանկարով:

Մոսկվայում քաղաքացիական պարզ թաղումն արժե 160 դոլլար, առանց շիրմաքարի, ինչը ամերիկյան չափանիշներով թերևս այնքան էլ թանկ չէ, սակայն Ռուսաստանում ավելին է, քան միջին աշխատավարձը: Իսկ գավառային քաղաքներում ծախսերն ավելի մեծ են, քանի որ Մոսկվայի քաղաքապետությունն այնուամենայնիվ ինչ-որ չափով հատուցում կատարում է: Ծաղիկներն արժեն հավելյալ 25 դոլլար, այն դեպքում, երբ բազմաթիվ ռուսներ խորապես համոզված են, որ առանց ծաղիկների հուղարկավորությունը անհարգանք է հոգու համար:

«Այս պարագան մղձավանջ է դարձել շատ թոշակառուների համար», ասում է Լեոնիդ Միդովը, որը սոցիոլոգ է հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման ռուսական կենտրոնում: «Այս ուսումնասիրությունները, այս խնդիրը որոշ առումով այսօրվա Ռուսաստանի կյանքի հայելին է: Երիտասարդներն ընդունում են կյանքի այդ փոփոխությունները: Նրանք ճկուն են: Սակայն տարիքով մարդկանց համար, որոնցից շատերը ծառայել են բանակում 2-րդ աշխարհամարտի օրերին, ոչ արժանապատիվ թաղում ունենալը, շիրմաքարի հույս չունենալը և կամ Մոսկվայից այնքան հեռու թաղվելու և հարազատների այցելությունից զրկվելու հեռանկարը շատ է ցավագին:

ՄԱՅՔԼ ՍՊԵԿՏԵՐ
«Նյու Յորք Թայմզ»

ԳՐՈԶՆԻ

Իրադրությունը Չեչնիայում

Չեչնիայի հանրապետությունում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ վերջերս տեղեկությունները նվազել են: Չեչնիայի ճգնաժամն ուժով լուծելու երկու կողմերի՝ Ջոխար Դուդաևի կողմնակիցների և ընդդիմության փորձերից հետո կողմերն անցան պայքարի առավել մեղմ ձևերի:

Սակայն միայն վերջին տեղեկություններից պարզ դարձավ Չեչնիայում իրադարձությունների զարգացման միտումը: Վերջերս չեչենական ընդդիմության զինված կազմավորումներն առևանգել են Չեչնիայի պետքարտուղար Ասլանբեկ Աքբուլատովին: Նա կառավարական կարևոր ատեստավորման հանձնաժողովի ղեկավարն էր և հանրապետությունում ներկայումս գործող սահմանադրության հեղինակներից և դրա ընդունման նախաձեռնողներից մեկը: Դիտորդները ժամանակին նշել էին, որ Ասլանբեկ Աքբուլատովը նախագահ Ջոխար Դուդաևի ամբողջ վարչակազմի ուղեղային կենտրոնն է:

Մինչդեռ պաշտոնական Գրոզնին շատ լավ օգտագործեց ժամանակավոր «անդորրը»: Այն բազմաթիվ հայտարարություններից հետո, թե Ռուսաստանը «Չեչնիայի հետ բանակցությունների սեղանի շուրջ նստելու պատրաստ» ուրիշ ելք չունի, Ջոխար Դուդաևն իր փոխվարչապետին գործուղեց Մոսկվա:

Մոսկվա ժամանելով՝ Հուսեյն Դերգաևին հանդիպում ունեցավ Ռուսաստանի ղեկավարության ներկայացուցիչների, մասնավորապես փոխվարչապետ Սերգեյ Շախրայի հետ: Ինչպես նշեց Չեչնիայի փոխվարչապետը, «բանակցությունները դյուրին չէին, բայց սկզբունքային համաձայնություն ձեռք բերվեց այն մասին, որ ռուս-չեչենական հարաբերությունները նպատակահարմար է զարգացնել երկու երկրների կառավարությունների մակարդակով, և դրա առաջին արդյունքները ի հայտ կգան ամենամոտ ժամանակներս»:

Այդ բանակցություններից հետո Սերգեյ Շախրայը հեռացվեց Չեչնիայի քաղաքական ճգնաժամի կարգավորման բանակցություններից: Նրան փոխարինեց Սերգեյ Եգորովը, որը նախկինում եղել էր Ստավրոպոլի երկրամասի վարչակազմի ղեկավար: Այսպիսով, ստացվում է, որ Ռուսաստանի ղեկավարության մեջ կայացել է ընտրության ևս մեկ մեթոդ: «Ավելի շատ իշխանություն» տալու շրջանների պահանջների փոխարեն Ելցինի ղեկավարությունն իր կառույցներում կարևոր է ընտրում շրջանում իր կողմնակիցներից, որոնք իշխանության դաշնակցային մարմիններում կարճատև գործունեությունից հետո վերադառնում են «տեղեր», բայց արդեն մեծ քաղաքականության, դաշնակցային պետական մտածողության որոշակի հակումով:

Համենայն դեպս չեչենների միջավայրում իրեն վարկաբեկված մի այն ոլորտի անձնավորություն, ինչպիսին է՝ Սերգեյ Շախրայը, ստեղծված պայմաններում կարող է միայն խանգարել:

Չեչնիայի և Ռուսաստանի քաղաքական շրջանակների փոխհարաբերությունների «ջերմացման» պայմաններում Ա. Աքբուլատովին առևանգած չեչենական ընդդիմության գործողությունները կարող են գնահատվել որպես «ինչ-որ բանի» ստանալու, բանակցություններից հետ մնալու և քաղաքական խաղից դուրս չմնալու ձգտում:

Ռ. Գ.

ՄԻՋԻՆ ԱՍԻԱ

Տաջիկստանում նախագահական ընտրությունները անցել են խաբեության և վախի մթնոլորտում

Այս մասին ասվում է «Հելսինկի Վոչ» իրավապաշտպան կազմակերպության* ներկայացուցիչների նամակում: Իրավապաշտպանները հայտարարել են, որ տարածված այն տեղեկատվությունը, թե իբր ընտրություններում ներկա են եղել միջազգային դիտորդներ, չի համապատասխանում իրականությանը: Իրականում ներկա են եղել միայն Տաջիկստանի ԱՊՀ-ում հավատարմագրված 25 պաշտոնական անձինք: Դիտորդների այսօրինակ փոքրաթիվ բանակը չէր կարող այցելել 2700 ընտրական տեղամասեր, առավել ևս մասնակցել ձայների հաշվմանը: Ինչպես հաղորդվում է նամակում, ԱՊՀ-ից, Իրանից և Թուրքիայից ժամանած դիտորդներին «ընտրական տեղամասեր են տարել կառավարական անձանց և հեռուստատեսային խցիկների ուղեկցությամբ, և նրանք հնարավորություն չեն ունեցել ստուգել ընտրությունների ճիշտ գնահատականը»:

Ընդդիմության կողմնակիցները իրականացրել էին ընտրողներին փախցնելու ընտրարշավ (հատկապես հանրապետության հարավում), ճնշամիջոցներ ավելացվել են կեղծ ճնշարարներ, միևնույն ընտրողները ճնշել են մի քանի ընտրատարածքներում, բացակայել է ընտրական հանձնաժողովի անդամների կողմից ձայների հաշվման հսկողությունը:

Նամակում նշվում է նաև ընտրությունների մասին օրենքի խախտմը, որը երաշխավորում է նախագահական թեկնածուների ազատ մուտքը լրատվության զանգվածային միջոցներ: Թեկնածուները ունեցել են իրենց ծրագրերի լուսաբանման տարբեր հնարավորություններ:

«Հելսինկի Վոչի» ներկայացուցիչների կարծիքով, Տաջիկստանում առկա պայմանները չեն օժանդակում ազատ դեմոկրատական ընտրությունների անցկացմանը: ԵՏ

■ *Տեղի կունենա Կղզիզստանի գենդերատական երիտասարդական համագումար: Վերջերս Կղզիզստանի կառավարությունը կից ստեղծված երիտասարդության քաղաքականության հարցերով պետական հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ նոյեմբերի 17-18-ը Բիշքեկում միասնական միության ստեղծման նպատակով կանցկացվի հանրապետության դեմոկրատական երիտասարդության համագումար: Մասնակիցները մտադիր են ուշադրությամբ ուսումնասիրել և որպես գործունեության ուղեցույց ընդունել նախկին կոմերիտմիության աշխատանքների դրական փորձը:*

ՍՆԱՐՔ-ԻՆՖՈ-ՊՐԵՍ

ԿՈՎԿԱՍ

Պայթյուն Դուդաևի պալատի մոտ

ԳՐՈԶՆԻ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Չորեքշաբթի երեկոյան Չեչնիայի մայրաքաղաքի կենտրոնում, նախագահական պալատի մոտերքում տեղի ունեցավ հուժկու պայթյուն: Ոչ ոք չտուժեց, միայն փշրվեցին 4 հարկերի լուսամուտների ապակիները: Վերջին երկու շաբաթում նախագահական պալատի մոտ սա արդեն երկրորդ պայթյունն է: Պաշտոնական վարկածներից մեկի համաձայն, երկու պայթյուններն էլ կատարվել են միևնույն անձանց կողմից:

Բաքուն Ռուսաստանից մետաղ է ուզում

ԲԱՔՈՒ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՆՖՈ-ՊՐԵՍ: Ադրբեջանի կառավարության հանձնարարությամբ հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությունը մշակել է Ռուսաստանի հետ 1995 թ. առևտրատնտեսական համագործակցության համաձայնագրի նախագիծ: Բաքուն շահագրգռված է ստանալու գունավոր և սև մետաղներ, թղթի արդյունաբերության արտադրանքներ, փոխարենը Մոսկվային առաջարկելով նավթահանույթի սարքավորումներ, քիմիական արտադրանք, ինչպես նաև բամբակ, ծխախոտ և գինի: Փաստաթղթի համաձայն, փոխադարձ առաքումների ծավալը կկազմի շուրջ 50 միլիոն դոլլար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատարակ

...

ԿԱՊԵՐ

Համագործակցում են Երեւանի եւ Մոսկվայի համալսարանները

ՄՊՀ-ի ռեկտորը Հայաստանում

...

[illegible] ԼՈՒՍՅԱՆ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

Քաղաքացիական դատավարությունը եւ նրա վերափոխման անհրաժեշտությունը շուկայական տնտեսության պայմաններում

Արդի պայմաններում դատավարության ընդհանուր վիճակի շուրջ գոյություն ունեցող մտահոգությունը, դատողությունները, փաստարկները եւ առաջարկները, որոնք վերաբերում են դատավարության, այդ թվում նաեւ քաղաքացիական դատավարության մեջ բարեփոխումներ իրականացնելուն, օրինաչափ են եւ խորապես հիմնավորված թե՛ տեսական եւ թե՛ գործնական առումով: Դատարանների աշխատանքի ծանրաբեռնվածությունը, իրավախախտումների աճը, դատավորների ...

...

Ինչեւէ, վերոհիշյալ իրավիճակը մեր դատավարությունում թույլ է տալիս եզրակացնել, որ այսօր այն չի համապատասխանում շուկայական տնտեսության անցած երկրների դատավարությանը, հանրապետությունում ձեւավորվող նոր տնտեսահարաբերությունների զարգացման գործնական խնդիրներին եւ պահանջում է հրատապ լուծում:

[illegible]
Իրավաբանական գիտ. թեկնածու,
ԵՊՀ դասախոս

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, «ՌԻՌԼ ԱԹՐԻՒԹ ՋԵՌՆԸԼ»: Իր հիմնադրումից ի վեր Իսրայելը հաղթահաղթում է շնորհիվ բազմաթիվ այն հրեաների, ովքեր դիմել են այն ծնող բերկրանքի համար: Ներկայումս առավել խարայելցիներ պատրաստ են վերաստեղծությունն ներքարկելու սահմանադրական այդ խոստումը: Իսահակ Գոդյոմանի պատասխանը բացատրում է, թե ինչու: 65 տարեկան Գոդյոմանը Ռուսաստանում գրանցված ալկոհոլիկ և զոդանակ էր, հենվում էր գրասայլիների նստարանների վրա: Մինչդեռ որպես նոր ներգաղթող նա Իսրայելի անկյուններից մեկում ունի սենյակ և ստանում է հերթի տարիքավորներ է նաև բազմաթիվ առավելություններ, ներառյալ բնակվարձի հատուցումներ և տնկայականից զերծ վարկեր, ձրի ուսուցում, կենսաթոշակի գումարների համար նոյաստներ և վեց ամսվա համար կյանքի ապահովագրում: Ներգաղթողներից շատերը դժգոհանում են, որ ճնշված են Իսրայելի տնտեսության աճից: Սակայն հանրի ու Իսրայելում կենսամակարդակը բարձրացել է, աճել է նաև տարիքը, կամ փաստացի և կամ չնախապես ներգաղթողների թիվը: Նրանց մեծ մասը գալիս է նախկին Խ. Միությունից: Իսրայելցիներից շատերն այժմ մտավախություն ունեն, որ իրենց երկիրն հեշտությամբ դառնում է բարեկեցիկ գոտի այդ ձևով: Օրենքը անշտապ հաղթահաղթությունն է շնորհում ոչ հրեաների, ներառյալ նրանց, որոնց ծնողներից մեկը միայն հրեա է և կամ ընդունել է հուդայական կրոնը: Անուղղակի նախարարները նույնպես կարող են հաղթահաղթություն ընդունել, նույնիսկ եթե հրեա չեն:

Աշխատանքի նախարար Օրա Նամիրը վերջերս հայտարարեց, թե այդ «դայմոնագրի» հարցում կասարվում է ի հաշիվ Իսրայելում ծնվածների: Նա մասնավորապես նշեց Ռուսաստանից տարիքոտ հրեաների զանգվածային ներհոսքը: Նրանք սովորաբար առանց ընտանիքների են գալիս և ունենում օգնության մեծ կարիքներ: Նախարա-

ՆԵՐԳԱՂԹ

Մինչ հիվանդներն ու զառամյալներն են դիմում դեպի Իսրայել, ֆինանսները պահանջում են` «Փակեք դռները»

Տասնամյակներ շարունակ նախկին Խորհրդային Միությունից և Արեւելյան Եվրոպայի երկրներից հարազատական ու այլ հզոր միջոցներով լավագույն մասնագետների Իսրայել ներգաղթը աջակցվում էր, հրեական պետությունն այսօր կանգնել է տարիքավոր և կարիքավոր հրեաների մեծ խմբեր ընդունելու հարկադրանքի առաջ, այդ միեւնույն երկրներից: Հարցը մեզ համար ունի նաեւ այլ խնդիր` բաց ներգաղթի հաղթահաղթության, որը առաջարկված է ընդունել ՀՀ հաղթահաղթության մասին առաջիկա օրենքում, իր բազմաթիվ առավելությունների կողքին կարող է նաեւ անբարենպաստ հետեւանքներ ունենալ, ինչպես է պարագան Իսրայելում:

րի տանը գրանցվելու համար: Ռուսաստանում նա իր աղբրայր հոգում էր զոդանախտությամբ: Մինչդեռ Իսրայելում ստանում է ամսական կենսաթոշակ, բժշկական ապահովագրություն և առաջին 6 ամսվա համար կանխիկ գումար: Պետությունը վճարում է նաև օրական շուրջ 100 դոլար նրա հիվանդանոցային կեցության համար: Գոդյոմանի 2 զավակներն ապրում են Մ. Նահանգներում և, ըստ նրա, նա իր հետ ոչ մի կապ չունեն: Այդ դեպքում, ինչո՞ւ համար խարայելցի հարկատուները են հոգալու նրա ծախսերը: «Ես հիվանդ եմ, պատասխանում է Գոդյոմանը, և ես հրեա եմ»:

Իսրայել վերադարձի մասին օրենքը, որն ինքնին հրեական հայրենիքի մասին Իսրայելի պետության պատկերացումների հիմնաքարն է կազմում, երաշխավորում է բոլոր հրեաների ազատ ներգաղթը, բացառությամբ հատուկ դեպքերի, անվտանգության նկատառումներից: Ոչ, Գոդյոմանը սովորական չի համարվում: Այն ներգաղթողներին տալիս հասնելու և բոլոր նրանց համար, ովքեր թեև չեն կարողանում ունենալ հաղթահաղթական կողմի հետ, բայց ունեն ծգտում ավելի լավ կյանքի և կամ ապաստանի համար: Հետեւաբար նրանք պահանջում են արգելել բաց ներգաղթը: «Ես ամբողջ բարի գանկությամբ հանդերձ, ասում է նույն մարմնից Մարտին Գերշենսոնը, ես չեմ հասկանում, թե ինչու հարկավոր է դնել տան դուռը բաց պահել բոլոր նրանց համար, ովքեր առանձնահատուկ կարիք են նրա ծնել իրենց գանկացած ժամանակ: Երբ մենք որևէ հրեայի խարայելական հաղթահաղթություն շնորհենք անմիջապես, ապա կարժեքզրկենք այդ գաղափարն իսկ»:

Իսրայել զարգացող օրենքն ընդունվել է նացիստական ցեղասպանության օրերին, երբ բազմաթիվ երկրներ չէին ցանկանում իրենց սահմաններից ներս թողնել Հիտլերի գրաված երկրներից փախչող հրեաներին: Այդ օրենքը բարոյական պայմանագիր էր բոլոր հրեաների հետ, թե նրանք միշտ էլ ապաստան կգտնեն այդ հայտարարությունը հետեւանքները փաստարկման բազմաթիվ հնարավորություններ:

Սակայն կարիքների բնդվում նրա զարգացման աննկարագրելի մի արտացոլում, որը վերահաստատում է բաց ներգաղթի օրենքը: Հրապարակային մի եղելի ընթացքում վարչապետ Իցհակ Ռաբինը շեշտեց, թե «ալիյան», ներգաղթը բառի երրորդ իմաստով, «միակ, գոյության միակ իրավունքն է հրեական պետության: Չի կարող լինել բնորոշ ալիյայի, և բոլ ասված օգնի մեզ, երբ մենք հասնենք դրան»:

Այնուամենայնիվ, ներգաղթի հարցերով զբաղվող պաշտոնյաները արտահայտում են այժմ ավելի կեղծով աշխատում են չխաթարել նման հրեաների ներգաղթը, ասելով թե նրանք տալիս են հերթի սովորույթ բազմաթիվ մարդիկ, և այլն: Այնուամենայնիվ դա չի խանգարում, որ նոր ներգաղթողները ժամանեն ինչպես նաև այդ պահին խիստ սահման հաղթահաղթություն, և դրան հետևող օգնությունները:

ՓԱՐԻԶ

Միտերանը և Շիրակը` Ռուսաստանի օգտին

ՓԱՐԻԶ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Համաեվրոպական համագործակցության մեջ Ռուսաստանի հաղթական ընդգրկման անհրաժեշտության մասին հայտարարեց Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանը Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի հետ հանդիպման ժամանակ, որը Փարիզում է գտնվում պաշտոնական այցով: Կողմերն նաեւ ուշադրություն դարձրին համաեվրոպական կառույցների հետագա զարգացման խնդրին: Ընդամենը Ֆրանսիայի նախագահին ընդգծեց «Ռուսաստանի հետ մեկտեղ նոր Եվրոպայի կառուցման անհրաժեշտությունը»: Այդ մասին լրագրողներին հայտնեց Կոզիրեւը հանդիպումից հետո:

«Պատմական ռուս-ֆրանսիական դաշինքը կոչված է լինելու նոր Եվրոպայի գլխավոր հենասյուներից մեկը», նշեց Ռուսաստանի արտգործնախարարը: Նրա խոսքերով, Բոսնիայում ՆԱՏՕ-ի անցած դեպքերի ընթացքում բոլորը համոզվել են, որ կոնֆլիկտների գոտում հանդիպման ժամանակ լուծելու է Եվրոպայի անվտանգության հարցը: «Մի նախարար պատասխանել է ՆԱՏՕ-ի հաղթեցի ընդլայնման կամ Եվրոպայից Ռուսաստանի անդամակցության անհատակաշի ծանծաղման մի ձեւով, մյուս միասնական ժողովրդավարական Եվրոպայի կառուցումը», ասաց Կոզիրեւը:

Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի այցելությունը կամրապնդի երկու երկրների հարաբերությունները, նշել է Փարիզի խորհրդարանը ժակ Շիրակը հանդիպումից հետո պատասխանելով ՌԻԱ «Նովոստի»-ի թղթակցի հարցին: Նա հայտնել է, որ հանդիպման ընթացքում քննարկվել են առեւտրական միջազգային հարցեր` այդ թվում բոսնիական և իրաքյան ճգնաժամերը, ինչպես նաև Ռուսաստանի ներքին զարգացման հիմնահարցեր:

«Ռուսաստանը, շեշտել է Շիրակը, մեծ տերություն է, և չի լինի կայուն և ուժեղ Եվրոպա առանց կայուն և ուժեղ Ռուսաստանի: Այսօր անհրաժեշտ է «ի հակակշիռ ամերիկյան ափական առանցքի» ստեղծել ամբողջ աշխարհամասի համագործակցության վրա հիմնված «եվրոպական առանցք», որը «կանգնած կլինի երկու ոտքերի` Արեւմտյան Եվրոպայի և Ռուսաստանի վրա»: Ինչպես հայտնի է, ժակ Շիրակը մտադիր է առաջադրել իր թեկնածությունը 1995 թ. նախագահական ընտրություններում:

Մոսկվան Բրազիլիայի մակարդակին չէ

Ռուսաստանը Իրաքի հետ նոր առանցք է ստեղծում Մերձավոր Արեւելքում որպես միվուրյան մի հանի տարուց հետո, գրում է «Դեյլի թելեգրաֆ» թերթը: Այս կարծիքը անհանգստություն են հարուցում Վաշինգտոնում, որը մենաշնորհ ուներ Պարսից ծոցում: Նախագահ Ելցինը հաստատել է Մերձավոր Արեւելքում ավելի անկախ դեր խաղալու իր վճռականությունը և տարածաշրջանային փորձագետ Վ. Պոսուվալյուկին նշանակել արտաքին գործերի փոխնախարար: Ռուսաստանի հաղթականության հիմնական բովանդակությունն այն է, որ Վաշինգտոնին ապացուցի, թե Մոսկվան համընդհանուր համաշխարհային հիերարխիայում չի իջեցվել Բրազիլիայի մակարդակին եւ տակավին կարող է խոսք ասել Մերձավոր Արեւելքում: Ռուսաստանի հաղթականությունն Իրաքի նկատմամբ հիմնվում է նաեւ այն հանգամանքի վրա, որ Բաղդադը Մոսկվային շուրջ 7 միլիարդ դոլար է պարտք:

ՎԱՏԻԿԱՆ

Հովհաննես Պողոս 2-րդը առաջնորդություն է թելադրում

ՀՌՈՄ, 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, NYT: Հովհաննես Պողոս 2-րդ պապը հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցուն թելադրեց քրիստոնեության 3-րդ հազարամյակ մուտքը, որն սկսվելու է 2000 թվին, նշանավորել առաջնորդությամբ ու մեղքերի ներողության 20-րդ դարում ամբողջատիրական երկրներում մարդու իրավունքների նկատմամբ եղած ոտնձգությունները, քողարկմամբ: Պապը, որն արդեն 74 տարեկան է եւ վստահ է, որ անձամբ կմասնակցի 5 տարի հետո նշվելիք այդ «Մեծ հոբելյանին», հայտարարեց, թե ծրագրել է 2000 թ-ին ուխտագնացություն կատարել սուրբ վայրեր` Երուսաղեմ: Մեկնաբանների կարծիքով, պապի նման խոսքերը սովորաբար վերաբերում են նացիստական տիրապետության շրջանում հրեաների դեմ եղած հալածանքների նկատմամբ Վատիկանի լուռ կեցվածքին, որը հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցու ֆինանսները միշտ հիշեցնում են որպես մեղադրանք: Մեր կողմից հիշեցնենք, որ դեռ վերջերս Վատիկանը արդարացրեց միջնադարում նախկին պապերի կողմից բանադրված մի խումբ մարդկանց, այդ թվում նաեւ, կրակի վրա պատժվելուց 700 տարի հետո, Գալիլեո Գալիլեյին, որ համարձակվել էր ասել, թե աշխարհը կլոր է:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Կանադան կրճատում է ներգաղթը

Արգենտինայում ծնված, ծագումով խորվաթ Սերջիո Մարչին Կանադայի ներգաղթի նախարարն, նույնն ընդի սկզբներին հանդես է եկել մի հայտարարությամբ, համաձայն որի հաջորդ տարի 40 հազարով պակաս է կրճատվի Կանադա ներգաղթողների թիվը, հաղորդում է Economist-ի թղթակիցը Օտտավայից, հանդեսի նոյեմբերի 11-ի համարում:

Դեռ այս տարվա փետրվարին նա հայտարարությամբ նշում էր, որ սահմանված 250 հազար ներգաղթողների թվում առանցքին հարցին պետք է ընդունելն այսպես կոչված «ընտանեկան» դիմումները, որոնց նրա համար կարող էր դառնալ արդեն Կանադայում հաստատված մի որեւէ մտերիմ ազգականի: Բայց անա մի քանի ամիս անց շեշտակի փոփոխություն մտցնելով իր հաղթականության մեջ, նա հայտարարել է, որ հաջորդ հինգ տարիների ընթացքում առնմամբ կրճատումներ կատարվելու են հենց այդ բնագավառում: Իր այդ քայլը նա բացատրել է ներգաղթողների տնտեսական ընդհանուր վիճակի բարելավելու կանադացիների ցանկությամբ:

Մինչեւ վերջերս ընտանեկան դիմումներ կազմում էին ներգաղթողների դիմումների ընդհանուր թվի 53 տոկոսը: Մարչին ցանկանում է այն կրճատել մինչեւ 45 տոկոսի, առավելությունը տալով անհատական դիմումներին, որոնց միջեւ ընտրություն պետք է կատարվի պահանջված մասնագիտությունների և ֆրանսերեն կամ անգլերեն լեզուների իմացության տված միավորների գումարի հիման վրա: Առ այսօր Տորոնտո ներգաղթողների կեսից ավելին չի տիրապետում ոչ մեկ, ոչ էլ մյուս լեզվին: Ավելին, նրանցից շատերը հանդիպագրողներից յուրից մեկը չի կատարում մոտիկ բարեկամներին կանչելու համար պահանջված 16 հազար կանադական դոլար (12 հազար ամերիկյան) ներդնելու պահանջը, որի հետեւանքով կառավարությունը ստիպված է լինում տարեկան 700 միլիոն կանադական դոլար նրանց փոխարեն վճարել ներգաղթող ընտանիքներին: Հոնկոնգն առայժմ հանդիսանում է ամենամեծ թվով «մասնակցություն» ներգաղթողներ տրամադրողը: Անցյալ տարի մոտ 30 հազար ներգաղթողներ փոխադրվել են Կանադա, և սպասվում է, որ մինչեւ 1977 թվի շուրջը միասին այդքան հարազատներին այնտեղ: Ամենևին նորություն չէ, թե ինչպես է նա լայնում պայմանները, երբ Մարչին խոսքից ետ է կանգնելու իր ծրագիրը, բայց ինչ ֆինանսավորումներ նա արդեն ստանում է երկրի տարբեր ծայրերից ու կուսակցություններից շրջանակներից, որոնք այդ քայլը որակում են «ռասիստական»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նոր Բաբելոն

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ՅՈՒՆԻ նոր Սահմանադրությունը ընդունում է երկրում պաշտոնական 11 լեզուների գոյությունը: Այսուհետ վարչական յուրաքանչյուր փաստաթուղթ, սկսած հարկային տեղեկագրից մինչեւ երթեւեկության կանոնների խախտման դեմ տրվող պատժաթերթիկը, պետք է թարգմանված լինի 11 լեզուներով: Նման պայմաններում երկրի թարգմանիչները երբեք անգործ չեն մնա:

Իսրայելի բնակչությունը

Իսրայելի կենտրոնական վիճակագրական բյուրոյի Թել Ավիվում հրապարակված տվյալների համաձայն, 1994 թվականի սկզբին երկրի բնակչության թիվը կազմել է 5,44 միլիոն, այդ թվում 4,4 միլիոն հրեա, 770 հազար մահմեդական և 70 հազար քրիստոնյա: Նախորդ տարվա համեմատությամբ արաբների թիվը 3,6 տոկոսով ավելացել է, մինչդեռ բնակչության հրեական մասի աճը կազմել է ընդամենը 2,2 տոկոս, ընդ որում` հիմնականում նոր ներգաղթյալների հաշվին: Բնակչության գրեթե 30 տոկոսը (1,6 միլիոն), մինչեւ 14 տարեկան երեխաներ են, իսկ 65 ից բարձր տարիքի մարդկանց թիվը կազմում է 9,4 տոկոս:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՇՐԻ ԼԱՆԿԱ

Վարչապետ մոդների նախագահ դուստրը

Այս տարվա օգոստոսին խորհրդարանային ընտրություններում հաղթանակ տարած և վարչապետի պաշտոնն ստացած Չանդրիկա Կումարատունգեն դեռ չէր հասցրել տանել հաղթանակը, երբ դրոշակակիրները հաջողության բարդ ճանապարհը նրան հասցրեց իշխանության նոր փայլուն բարձունքների: Նոյեմբերի 9-ին նա հաղթող ճանաչվեց նախագահական ընտրություններում:

Տիկին Կումարատունգեն Շրի Լանկայի պատմության մեջ դարձավ առաջին կին նախագահը: Դա զարմանալի չէ: Տեղյակի 49-ամյա բնակչուհին սերում է Բանդարանաիկե պանծալի տոհմից, որի ներկայացուցիչները հայտնի են համաշխարհային աշխարհում: Նրա հայրը և մայրը երկար ժամանակ հերթով զբաղեցրել են կառավարության ղեկավարի պաշտոնը: Աշխարհում վարչապետ դարձած առաջին կինը Սիրիմավո Բանդարանաիկեն կարող է հպարտանալ իր դստեր հաջողությամբ, որը հաղթահաղթության ղեկավար է, ազատորեն տիրապետում է անգլերենին ու ֆրանսերենին, կառավարում է բացատրվել հինդի լեզվով, զետմաներենով և տամիլերենով:

Չանդրիկա Կումարատունգեն, որը դասանելիության տարիներին բուռն կերպով հրապարակել էր մարքսիզմով, այսօր հակվել է ոչ միայն ազատ շուկայի բարձրագույն կեցին, այլև պրոֆեսիոնալ ու հաղթահաղթական կատարելության:

«Իզվեստիա»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Զուգադիպությունների (թե՞ միայն) անկրկնելի վարպետ Մանդելշտամը կարծես ծնունդ էր ի հեճուկս բազմաթիվ ստեղծագործող-փորձարարների, որոնք վխտում էին հոգևոր Պառնասի լանջերին (Դենդյան Բեդնի և ուրիշներ)։ Եվ անզամ մեծերի մեջ Մանդելշտամն առանձնանում էր իր ինքնատիպությամբ։ Նրան հավասարազոր խորք էին Պաստեռնակի մենությունը և Գումիլևի ինքնավստահությունը. Բլոկի սոլովյովյան միստիկան։ Արդեն հինգ տարի է, ինչ չէր գրել։ Եսենում էին մնացել «Քար», «Tristia» և 1921–25 թթ-ի ժողովածուները, որոնք մեծ ճանաչման հետ մեկտեղ ծաղրանքի ու բամբասանքի առիթ դարձան։ Նա արդեն 41 տարեկան էր և բավական մռայլ էր պատկերացնում սեփական կյանքի հետագա ընթացքը։

«Մանդելշտամի համար այցը Հայաստան մի վերադարձ էր. վերադարձ հարազատ օջախ, այնտեղ, ուր սկզբնավորվել է ամեն բան… Երկար լռությունից հետո բանաստեղծը կարծես խոսեց։ Չափից անկախ։

Այն ազատությունը, որ Մանդելշտամը վերադարձրեց իրեն Հայաստանում, չհաղթահարվեց տարածվել նաև նրա քաղաքացիական դիրքորոշման արտահայտող անբարույց գործերի վրա։ Արդեն իսկ 1933-ին նա բռնության «կամակորության» տպագրում է մի շարք բանաստեղծություններ («Գայլ», «Մենք ապրում ենք մեր ոտքի տակ հող չզգալով» և այլն), որոնք ուղիղ են դառնում նրան աքսորելու 1934-ին Վորոնեժ, իսկ 1938-ին

«Մի՞թե իսկական եմ» կամ մեկ ժամ Մանդելշտամի հետ

Նոյեմբերի 16-ին Երևանի Գրողների տան կազմակերպած միջոցառումը նվիրված էր համաշխարհային բանաստեղծ Օսիպ Մանդելշտամի (1891–1938 թթ.) հիշատակին։ Տպավորիչ գրական կոմպոզիցիայի հեղինակը և կատարողն էր Աննա Միխայելյանը։ Մանդելշտամի ողբերգական սեփական ու խոր ընթերցումը, ինչպես նաև բնագրային ախմատովյան կերպարը, շարժմանը ազդեցիկ և չափազանց բնական էին։ Կոմպոզիցիան կառուցված էր Աննա Ախմատովայի, Մարինա Ցվետաևայի, Իրինա Օդոևցևայի և բանաստեղծի կնոջ Նադեժդա Մանդելշտամի գրի առած հուշերի հիման վրա, և զուգորդվում էր դաշնակահար Վահրամ Ռոլիկի ամբիծ կատարողական վարպետությամբ, երաժշտական գործերի ընտրության բարձր ճաշակով։ Նույն դահլիճում կայացած Միխայիլ Լերմոնտովի ծննդյան 180-ամյակին նվիրված ցերեկույթը, որը ինչ խոսք, «ամբողջացված էր» ավելի հայտնի արվեստագետների մասնակցությամբ, այնուամենայնիվ, համեմատաբար ավելի հետո էր բան Դոնցովյանից, քան Աննա Միխայելյանի մեկժամյա բեմադրությունը։ (Հատկանշական է, որ երբ Լենինգրադի Դրամատիկական թատրոնի Անդրեյ Բոնոդի ներկա գտնվեր նաև «Մանդելշտամի ցերեկույթին», ապա ավելի հարուստ տպավորություններ կտաներ բերմունքը Հայաստանի մասին)։ Միջոցառումը երկրպագուներին թերբախտ տարին էր Օսիպ Մանդելշտամի արվեստին։ Բանաստեղծ, որին չի կարելի դիտել ո՛չ գաղափարական ակնհայտի հզոր պարփակների ներքո, ո՛չ այլ գրական հոսանքների մեջ։

կան և Վալուեվի համոզվածությունը. Սևերյանինի արհեստական փայլփլանքը և Մայակովսկու ֆուտուրիստական փորձերը… Խորթ էին, սակայն Մանդելշտամը առանձնանում էր ու փայլփլում, փնտռում էր սեփական հոգին և գիտակցությունը ու վստահ էր նրանց ներդաշնակության մեջ, միշտ էր ու ռացիոնալիստ և այդպես էլ առանձնակ… գինին (բայց ոչ դրուժինյան տարբերակով), ավազակ (սակայն ոչ այնպես, ինչպես, օրինակ, Վիյոնը կամ Բայրոնը), էրոտիկ (բայց ոչ Բրյուսովից ոչ պակաս), ազատական (ու ոչ թե Լենինի, այլ Մանդելշտամի վայրենությամբ)։ Այսօրվա, շատ անգամ խռովահարույց հոգեկլիմանների լույսի բանաստեղծին անխուսափելիորեն ուղեկցում էր դեպի միակ ճշմարտությունը, և այդ Ալեքսեի ոռնումը (այլընտրանք մի գործ ամենքի համար) դարձնելով կյանքի իմաստ։ Հետամտելով Անակրեոնից սկսած երկնային համառությամբ Մանդելշտամը փնտրում էր լեզուն, որով բոբվում էին առաջին հեղինակային գիծերը, իսկ Փարիզի Աստվածամոր տաճարը բանաստեղծի երազանքում հայացքն անվերջ ուղղում էր դեպի հարավ-արևելք, դեպի կիկլոպյան ամրոցներ, դեպի հավերժ ակունքներ։

Յակով Խալաթյանցը և Օսիպ Մանդելշտամը Աշխեն վանքի ավերակներում մոտ. 1930 թ.

1930-ին Մանդելշտամը լինելով «բաղդադյական Մոսկվան», ճանապարհվում է Հայաստան։ Նրա ճանապարհորդում չկային ոչ Բրյուսովի «Անթոլոգիան», ոչ Բելիի «Հայաստանը» և ոչ էլ Գորոդեցկու «Տպավորությունները»։ Նա ընդամենը փախչում է տոհմական ամայությունից և նախընտրում է բաժնել «անբռնազ լեռների երկրում» («Կանգնեք»)։

Առաջին անգամ այդ լեռնաստանի մասին նա հիշատակում է դեռևս 1922-ին «Վրացական արվեստի մասին» հոդվածում, որտեղ նշում է «զարմանալի այն փաստը», որ ոչ թե Հայաստանը, այլ Վրաստանը դարձավ ռուս մտքի «Ավետյաց երկիրը»։ Դրանից քիչ առաջ Մանդելշտամը թարգմանել էր Կարո Դարբինի «Պարեր լեռներում» բանաստեղծությունը, իսկ 1929-ին նախաձեռնել Հայաստան այցելելու առաջին (անհաջող) փորձը։

Ինչևէ, 1930-ին հուսալքված բանաստեղծը հայտնվում է Հայաստանում ստեղծությունները կրկին վերադարձան ու այլևս երբեք չլռեցին նրան» (Նադեժդա Մանդելշտամ)։

Հայաստանում Մանդելշտամը գտավ այն, ինչ փնտրում էր։ Համենայն դեպս նա հանդիպեց իր Սուբերգային և, հասկանալի է, որ ոչ թե Պառնասի կամ Հելիկոնի վրա, այլ Արարատի մերձ լանջերին։ («Հայաստանն իմ մեջ ծնեց 6-րդ արարչական զգացողությունը՝ լեռան ծգողության զգացողությունը», Մանդելշտամ, «Ճանապարհորդություն դեպի Հայաստան»)։

Մանդելշտամը կրկին գրեց (մի՞թե ուրիշին այլ բան է հարկավոր)։ Հայաստանում բանաստեղծին ոգեշնչում էր ամեն ինչ. լեզուն և խոսքը, մարդկանց աշխատասիրությունն ու ծայրությունը, բնությունն ու ճարտարապետությունը (բանը հասավ նրան, որ նա Աշտարակի «Կարմրավոր» փոքրիկ եկեղեցին համեմատեց Հռոմի Ս. Պետրոսի տաճարի հետ, որի վրա, ինչպես հայտնի է, աշխատել է նույն ինքը Միքելանջելոն)։

«Հայաստան» շարքի բանաստեղծությունները երջանկաբեր էին Մանդելշտամի ստեղծագործական կյանքում։ Նա վերստին սկսեց լողալ ողբերգական բազմախորհուրդ օվկիանում՝ հեռուներ զուգորդելով համաձայն ճաշակի և բանաստեղծության սանկցիի հարուստ և ազատ հանգը։ Նա ազատ էր ու անվերապահորեն շրջապատված «բառախաղերի» վրա։

Վլադիվոստոկի մոտ, որի ճամբարներից մեկում էլ դեկտեմբերի 28-ին կնքում է իր մահկանացուն։

Նադեժդա Մանդելշտամի վկայությամբ, բանաստեղծը կյանքի վերջում կրկին անդրադառնում է Հայաստանին և Վորոնեժի մենությանում 1937-ին գրում է մի բանաստեղծություն նվիրված Հայաստանին, որը սակայն չի պահպանվում։

Մանդելշտամը մեծ է առանց Հայաստանի… Թերևս Հայաստանում նա դեռ ունի «մեծանալու» տեղ։ Այսօր, երբ տարբեր հրատարակչություններ մրցում են միմյանց հետ ի փառս տպագրվող գրականության գերազանցապես անծանոթ լինելուն, թարգմանություններ Մանդելշտամից կարող են ինքնըստինքյան դառնալ, դրանով իսկ ավելի հեռացնելով թարգմանչական գործը բնօրինակից։ Մանդելշտամը միշտ է, իսկ նրա շատ ստեղծագործություններ հիմնված են գերիմաստավորված, դժվարմատչելի «բառախաղերի» վրա։ Նրան թարգմանելը նույնքան դժվար է, որքան բացել գաղտնի հանգույցը. այստեղ պետք է կիսել, ջարդել… Ջարդել բոլոր նախադասությունները և երբեք չընկնել ճանկի հետևից։ Հնարավոր է կորցնել Մանդելշտամին և փոխարենը ստանալ ընդամենը մի լավ բանաստեղծի։

[illegible]

ՕՐՈՒԺԱՀԱՆԴԵՍ

Ըրջանակի մեջ՝ մանկությունը՝ հրաժեշտ չտված մի աշխարհ

Մայրաքաղաքի ամենաատարբեր տարիքների խուր հաջողող ցուցահանդեսների մեջ այս շաբաթ առանձնանում է Երևանի Կամերային թատրոնի Fe պատկերասրահի նախաձեռնությամբ երեքշաբթի բացված Կարեն Դոլուխանյանի առաջին անհատական ցուցահանդեսը։ Ցուցահանդեսի բացման առիթով հավաքվածներից մեկը՝ ոչ մասնագիտական աչք ունեցող տարեց մի կին, դիտողություն արեց. «Էս բոխարին ինչո՞ւ եմ փառել. նկարները լավ էլ սարքված են»։ Հետո, արդեն մասնագետների կարծիքների, ծայրաբևեռում ընդգծվում էր մի միտք՝ հայտնվել է ինքնատիպ, հետաքրքիր գույն ու աշխարհընկալում ունեցող մի նկարիչ։ Կարենի նկարները դարպասներ շրջանակված վերազարկումներ են ասես մի երազայության, որի աչքառու սկիզբը բարությունն է։ Ու արվեստաբան Դավիթ Մուրադյանի բնորոշմամբ, թե Կարենի նկարներում անցյալ մանկության նկատմամբ կարոտաբաղձություն կա, այնքան էլ ճիշտ չէ, որով հետև Կարենի նկարչության մեջ ապրում է մանկությունն ինքը, և 94-ին ծնված այս աշխատանքներից յուրաքանչյուրն հաստատում է դրա հետագա անկասկած շարունակությունը։ Մանկությունը-հրաժեշտ չտալը Կարենի նկարչության ընդհանրությունն է։ Պայծառ գույների համադրմամբ պատճառված առասպելախառն լեգենդախառն գծերով դիմակներ ու դեմքեր՝ ժամանակի խառնակույտների մեջ խուր շարունակող, ավելի սահունությամբ վազող ժամանակ ու համարյա բոլոր նկարներում քչախոս Կարենի նշան ձուկը։ Իր նկարների մասին Կարենը խոսել չի սիրում. «Այն, ինչ ուզում եմ ասեմ, արդեն կա իմ նկարներում։ Նկարելիս որեւէ իզմի մասին չեմ մտածում, նկարում եմ այն, ինչ դաշի մեջ ծնվում է»։ Նա խորը դաշերի մնայուն ինքնիրից հյուսված այդրոդերի յուրահատուկ ընկալում-կսավ շարունակվում է հաջող կտավում։ Վարդենական ըմբռնման մեջ նկարներով զգեստավորված տանի դաշտ մի քիչ ատելության գորգ, կարծես է հիշեցնում։ Այստեղ ոչ մի գույն նախապատվություն չի ստանում, բայց բոլորն էլ խենց խիստ ներկ հյուսվածքի մեջ վառ ու մաքուր են, լուսավոր։ Կարենի ներկապնակ կը սառը, զով երանգներից հեռու է։

Ցուցահանդեսի ամենաուշագրավ կազմակերպիչ ժենյա Պողոսյանը վան Կարենի անվերնագիր նկարաշարը հակիրճ վերնագրեց. «Արևի առատությունից այստեղ գիշեր ու լուսին երբեք չեն լինի»։ Հետո ավելացրեց իր անվանի նկարիչ Վաղենիցին Պողոսյանովի ցանկությունը «Կուզեի Կարենի նկարներից մեկով սենյակս լուսավորել»։

Ոչ անկարևոր մի հանգամանք էլ Կարենը մասնագիտությամբ ճարտարապետ է (և սա նրա նկարչության մեջ ռեալիստական չորությունից ազատագրված հետաքրքիր մտահղացություն ունի), մի քանի նախագծային մրցույթների դափնեկիր, մասնակցել է Հոլանդիայում անցկացված մի ջազգային անհատական մրցույթի։ Աշխատել է «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի մի շարք ֆիլմերի ռեժիսորական խմբի կազմում, և նրա նկարչության մեջ էլ կինոն արթուն է (շատ է սիրում Փարաջանովին)։

Եվ որ էլի կարևոր է. Կարեն Դոլուխանյանը հուսալի, համակրելի, բարի մի տղա է, որին ճանաչողները Կարենին ու նրա ստեղծածը մի բառով բնորոշում են «զիլ»։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՖԻԼԱՏԵԼԻԱ

Հայկական նամականիշերի միջազգային ճանաչումը

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Անգլիայում ստեղծվել է Հայաստանի նամականիշեր վաճառող «Գառնի» ընկերությունը, որը կոլեկցիոներներին է ներկայացնում նոր նամականիշեր, ծրարներ ու բացիկներ։ Միևնույն ժամանակ ընկերությունը պատրաստել է հայկական նամականիշերի մի ընդհանուր ալբոմ, որում ընդգրկված են 1992-ից ի վեր Հայաստանում թողարկված բոլոր օրինակները։ Ինչպես հայտնի է, անցյալ տարի կայացած միջազգային ֆիլատելիստական ցուցահանդեսում, ուր հայկական նամականիշերը առաջին անգամ ցուցադրվեցին ու վաճառվեցին միջազգային մակարդակով։ Դրանից հետո նույնպես առաջին անգամ այդ նոր նամականիշերը ցանկագրվեցին գերմանական «Միխել» և ֆրանսիական «Իվերտ-Թելիեր» ֆիլատելիստական կատալոգներում։ Ավելացնենք, որ «Գառնի» ընկերությունը ԱՄ ֆիլատելիստական ընկերության և Անգլիայի ֆիլատելիստական առևտրական ընկերության անդամ է։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Եսենինի որդին. «Օ՜, համախաղափացիներ, կովեր և եզներ…»

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ՍՆԱՐԿ ԻՍԱ ՊՐԵՍ։ «Օ՜, համախաղափացիներ, կովեր և եզներ, ձեզ այս ո՞վ հասցրին բոլշևիկները», այս և ուրիշ նման բանաստեղծական տողերի համար Սերգեյ Եսենինի որդին՝ Ալեքսանդր Եսենին-Վոլպինը ժամանակին հանիցս արգելափակվել է հոգեբուժարանում, բանտում, ճամբարում։ Կրթությամբ մաթեմատիկոս Եսենին կրտսերը 1972 թ. գաղթել է ԱՄՆ և ներկայումս ապրում է այնտեղ։ Այսօրվա համարում «Լիտերատուրնայա գազետան» հրապարակում է նրա ստեղծագործությունների ընտրանին։

«Հայ մշակույթի փառատոն» Ճապոնիայում

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, այս օրերին Երևանում ընթանում է «Ճապոնական մշակույթի փառատոնը»։ «Փաստի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ փառատոնի գլխավոր պրոդյուսեր Մասայոշի Սասակին հայտնեց, որ ցանկություն կա «Հայ մշակույթի փառատոն» կազմակերպել Ճապոնիայում։ Պրն. Սասակին այդ փառատոնին մտադիր է ներկայացնել Կոմիտաս և Արամ Խաչատրյան լարային քառյակները, Տիգրան Հեքեկյանի մանկական երգչախումբը, ՆԳՆ երգչախումբը, Մարտիրոս Սարյանի, Սերգեյ Փարաջանովի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսները, ինչպես նաև Ալան Հովհաննեսի և Արա Բաբերյանի ստեղծագործությունները։ «Հուսով եմ, որ ճապոնացիներին կհետաքրքրի հայ մշակույթը, քանի որ երկուսս էլ աշխարհի հնագույն ժողովուրդներից ենք», նշեց Մասայոշի Սասակին։

Ամերիկյան «Կրտսեր ոզնին»

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Լոս Անջելեսում սկսել է հրատարակվել «Կրտսեր ոզնի» երգիծաթերթը, որը հայաստանյան «Ոզնու» ամերիկյան տարբերակն է դառնալու։ Թերթը լույս է տեսնելու երկու շաբաթը մեկ անգամ։ Բաժանորդագրման գինը 25 դոլար է։

«Երևան» շաբաթաթերթը 50 տարեկան

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Դեկտեմբերի 1-ին լրանում է բուլղարահայության քաղաքական, մշակութային «Երևան» շաբաթաթերթի սրճծայման 50-ամյակը։ Թերթի խմբագրությունը նախատեսում է՝ այդ առթիվ հրատարակել բացառիկ համար՝ գունավոր տպագրությամբ և 12 էջ ծավալով։ Հիշեցնենք, որ բուլղարահայ համայնքի միակ պարբերականն այսօր ծանր ֆինանսական վիճակի մեջ է և աջակցության կարիք ունի։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵՎՐՈՊԱ-96

Ֆուտբոլային օր Եվրոպայում

Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլում կայացան հերթական 3-րդ տուրի խաղերը: 2-րդ ընտրական խմբում, ուր ընդգրկված է Հայաստանի հավաքականը, 3-0 հաշվով սեփական հարկի տակ կարեւոր հաղթանակ տարավ Իսպանիայի ընտրանին Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոն Դանիայի հավաքականի նկատմամբ, եւ 100 տոկոսանոց արդյունքով գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: Կիպրոսի հավաքականը, առավելության հասնելով մեր թիմի նկատմամբ, անսպասելիորեն հայտնվեց 2-րդ հորիզոնականում: Մեր խմբում գրանցվեց եւս մեկ անակնկալ. Բելգիայի հավաքականը սեփական դաշտում չկարողացավ կոտրել Մակեդոնիայի թիմի դիմադրությունը: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի 1-1: Մյուս խաղերից ուզում ենք առանձնացնել առաջին խմբում ընդգրկված Ֆրանսիայի հավաքականի անհաջող ելույթը, որը 3-րդ խաղն անընդմեջ ավարտում է ոչ-ոքի, այս անգամ Լեհաստանում 0-0, եւ զբաղեցնում է իր համար համեստ 4-րդ տեղը: Հաջորդ տարում Ֆրանսիայի ընտրանին հյուրընկալվելու է 1-ին խմբի անհաջողակ Ադրբեջանի թիմին: Հարկ է նշել 4-րդ խմբում ընդգրկված Խորվաթիայի հավաքականի հիանալի մեկնարկը՝ 3 հաղթանակ, այս անգամ Իտալիայում 2-1 հաշվով: 7-րդ խմբում ընդգրկված Վրաստանի հավաքականը 2 անընդմեջ պարտություններից հետո վերջապես վերագտավ իր խաղը եւ սեփական հարկի տակ ջախջախիչ պարտության մատնեց Ուելսի թիմին 5-0: Այդ խմբում աղյուսակը 6 միավորով գլխավորում է աշխարհի անցած առաջնության հերոսներից մեկը՝ Բուլղարիայի հավաքականը: Այս տարում պայքարի մեջ ներգրավվեց նաեւ Գերմանիայի հավաքականը, որն Ալբանիայում համեստ հաղթանակ տարավ տեղի թիմի նկատմամբ (2-1):

Ստորեւ ներկայացնում ենք բոլոր հանդիպումների արդյունքները եւ մրցաշարային աղյուսակները:

1-ին խումբ

4.09.94	Իսրայել-Լեհաստան	2-1
7.09.94	Սլովակիա-Ֆրանսիա	0-0
7.09.94	Ռումինիա-Ադրբեջան	3-0
8.10.94	Ֆրանսիա-Ռումինիա	0-0
12.10.94	Իսրայել-Սլովակիա	2-2
12.10.94	Լեհաստան-Ադրբեջան	1-0
12.11.94	Ռումինիա-Սլովակիա	3-2
16.11.94	Լեհաստան-Ֆրանսիա	0-0
16.11.94	Ադրբեջան-Իսրայել	0-2

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռումինիա	3	2	1	0	6-2	7
2. Իսրայել	3	2	1	0	6-3	7
3. Լեհաստան	3	1	1	1	2-2	4
4. Ֆրանսիա	3	0	3	0	0-0	3
5. Սլովակիա	3	0	2	1	4-5	2
6. Ադրբեջան	3	0	0	3	0-6	0

14.12.94 Ադրբեջան-Ֆրանսիա
14.12.94 Իսրայել-Ռումինիա

2-րդ խումբ

7.09.94	Կիպրոս-Իսպանիա	1-2
7.09.94	Մակեդոնիա-Դանիա	1-1
7.09.94	Բելգիա-Հայաստան	2-0
8.10.94	Հայաստան-Կիպրոս	0-0
12.10.94	Դանիա-Բելգիա	3-1
12.10.94	Մակեդոնիա-Իսպանիա	0-2
16.11.94	Բելգիա-Մակեդոնիա	1-1
16.11.94	Իսպանիա-Դանիա	3-0
16.11.94	Կիպրոս-Հայաստան	2-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	3	3	0	0	7-1	9
2. Կիպրոս	3	1	1	1	3-2	4
3. Բելգիա	3	1	1	1	4-4	4
4. Դանիա	3	1	1	1	4-5	4
5. Մակեդոնիա	3	0	2	1	2-4	2
6. Հայաստան	3	0	1	2	0-4	1

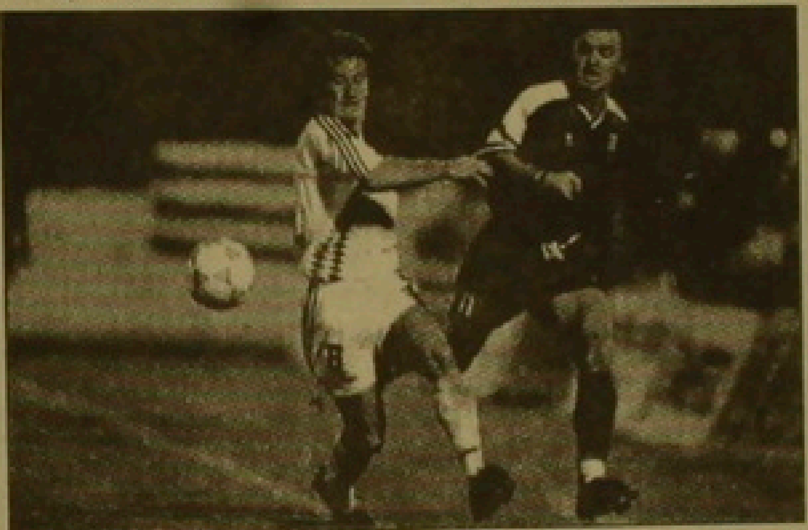

17.12.94 Բելգիա-Իսպանիա
17.12.94 Մակեդոնիա-Կիպրոս

3-րդ խումբ

7.09.94	Իսլանդիա-Շվեդիա	0-1
7.09.94	Հունգարիա-Թուրքիա	2-2
12.10.94	Թուրքիա-Իսլանդիա	5-0
12.10.94	Շվեյցարիա-Շվեդիա	4-2
16.11.94	Շվեյցարիա-Իսլանդիա	1-0
16.11.94	Շվեդիա-Հունգարիա	2-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շվեյցարիա	2	2	0	0	5-2	6
2. Շվեդիա	3	2	0	1	5-4	6
3. Թուրքիա	2	1	1	0	7-2	4
4. Հունգարիա	2	0	1	1	2-4	1
5. Իսլանդիա	3	0	0	3	0-7	0

14.12.94 Թուրքիա-Շվեյցարիա

4-րդ խումբ

4.09.94	Էստոնիա-Խորվաթիա	0-2
7.09.94	Ուկրաինա-Լիտվա	0-2
7.09.94	Սլովենիա-Իտալիա	1-1
8.10.94	Էստոնիա-Իտալիա	0-2
9.10.94	Խորվաթիա-Լիտվա	2-0
12.10.94	Ուկրաինա-Սլովենիա	0-0
13.11.94	Ուկրաինա-Էստոնիա	3-0
16.11.94	Սլովենիա-Լիտվա	1-2
16.11.94	Իտալիա-Խորվաթիա	1-2

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Խորվաթիա	3	3	0	0	6-1	9
2. Լիտվա	3	2	0	1	4-3	6
3. Իտալիա	3	1	1	1	4-3	4
4. Ուկրաինա	3	1	1	1	3-2	4
5. Սլովենիա	3	0	2	1	2-3	2
6. Էստոնիա	3	0	0	3	0-7	0

5-րդ խումբ

6.09.94	Չեխիա-Մալթա	6-1
7.09.94	Լյուքսեմբ.-Հոլանդիա	0-4
7.09.94	Նորվեգիա-Բելառուս	1-0
12.10.94	Մալթա-Չեխիա	0-0
12.10.94	Բելառուս-Լյուքսեմբ.	2-0
12.10.94	Նորվեգիա-Հոլանդիա	1-1
16.11.94	Բելառուս-Նորվեգիա	0-4
16.11.94	Հոլանդիա-Չեխիա	0-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Նորվեգիա	3	2	1	0	6-1	7
2. Չեխիա	3	1	2	0	6-1	5
3. Հոլանդիա	3	1	2	0	5-1	5
4. Բելառուս	3	1	0	2	2-5	3
5. Մալթա	2	0	1	1	1-6	1
6. Լյուքսեմբ.	2	0	0	2	0-6	0

14.12.94 Մալթա-Նորվեգիա
14.12.94 Հոլանդիա-Լյուքսեմբուրգ

6-րդ խումբ

20.04.94	Հս. Իռլանդ.-Լիխտենշ.	4-1
7.09.94	Լիխտենշ.-Ավստրիա	0-4
7.09.94	Հս. Իռլանդիա-Պորտուգ.	1-2
7.09.94	Լատվիա-Իռլանդիա	0-3
9.10.94	Լատվիա-Պորտուգալիա	1-3
12.10.94	Ավստրիա-Հս. Իռլանդ.	1-2
12.10.94	Իռլանդիա-Լիխտենշ.	4-0
13.11.94	Պորտուգալիա-Ավստրիա	1-0
15.11.94	Լիխտենշտեյն-Լատվիա	0-1
16.11.94	Հս. Իռլանդ.-Իռլանդիա	0-4

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իռլանդիա	3	3	0	0	11-0	9
2. Պորտուգալ.	3	3	0	0	6-2	9
3. Հս. Իռլանդ.	4	2	0	2	7-8	6
4. Ավստրիա	3	1	0	2	5-3	3
5. Լատվիա	3	1	0	2	2-6	3
6. Լիխտենշ.	4	0	0	4	1-13	0

18.12.94 Պորտուգալիա-Լիխտենշտեյն

7-րդ խումբ

7.09.94	Ուելս-Ալբանիա	2-0
7.09.94	Վրաստան-Մոլդովա	0-1
12.10.94	Մոլդովա-Ուելս	3-2
12.10.94	Բուլղարիա-Վրաստան	2-0
16.11.94	Ալբանիա-Գերմանիա	1-2
16.11.94	Վրաստան-Ուելս	5-0
16.11.94	Բուլղարիա-Մոլդովա	4-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բուլղարիա	2	2	0	0	6-1	6
2. Մոլդովա	3	2	0	1	5-6	6
3. Վրաստան	3	1	0	2	5-3	3
4. Գերմանիա	1	1	0	0	2-1	3
5. Ուելս	3	1	0	2	4-8	3
6. Ալբանիա	2	0	0	2	1-4	0

14.12.94 Ուելս-Բուլղարիա
14.12.94 Մոլդովա-Գերմանիա
14.12.94 Ալբանիա-Վրաստան
18.12.94 Գերմանիա-Ալբանիա

8-րդ խումբ

7.09.94	Ֆինլանդ.-Շոտլանդիա	0-2
7.09.94	Ֆարեր. կ.-Հունաստան	1-5
12.10.94	Շոտլանդիա-Ֆարեր. կ.	5-1
12.10.94	Հունաստան-Ֆինլանդ.	4-0
12.10.94	Ռուսաստ.-Սան Մարինո	4-0
16.11.94	Շոտլանդիա-Ռուսաստ.	1-1
16.11.94	Հունաստ.-Սան Մարինո	2-0
16.11.94	Ֆինլանդ.-Ֆարեր. կ.	5-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հունաստան	3	3	0	0	11-1	9
2. Շոտլանդիա	3	2	1	0	8-2	7
3. Ռուսաստան	2	1	1	0	5-1	4
4. Ֆինլանդիա	3	1	0	2	5-6	3
5. Սան Մարինո	2	0	0	2	0-6	0
6. Ֆարեր. կ.	3	0	0	3	2-15	0

14.12.94 Ֆինլանդիա-Սան Մարինո
18.12.94 Հունաստան-Շոտլանդիա

ԱՍՏՂԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՑ

Կատրին Կրաբեն ամուսնացավ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԻՐՅԱՆ

Վալանս, Ֆրանսիա

Թեթեւ աթլետիկայի «աստղ» գերմանուհի Կատրին Կրաբեն արգելված դեղամիջոցներ գործածելու մեղադրանքով այժմ դատավարության մեջ է գտնվում: Կատրինը ոչ միայն դատական փաստարկներն է վստահել իր փաստաբան Մայկլ Ցիմերմանին, այլեւ սիրտն ու ձեռքը, որի մասին փաստաբանը մի ժամանակ է հաղորդել իրենց ավելի սերտ կապերի:

Կրաբեն եւ Ցիմերմանը ամուսնացան Նյուբրանդենբուրգ քաղաքում, շատ նեղ, ձեռքին շրջանակներում ընդամենը մի քանի հրավիրյալների ներկայությամբ: Կատրինը չէր հրավիրել ոչ իր ընկերուհի Էրիկա Բրոյերին, որի հետ ամբաստանվել է արգելված դեղամիջոցների գործածման մեջ, ոչ իր նախկին մարզիչ Սորինգստայնին, ոչ էլ լրագրողներին: Սակայն զեղաչեն Կատրին

Կրաբեի այս «հանդես» ամուսնության խնջույքը նոր էր սկսվել «Բոռնհոլմ» շքեղ հյուրասրահներից մեկում, երբ մի անծանոթ հաճախորդ ճանաչելով «աստղին», զանգահարեց գերմանական «Բիլդ» թերթ: Քիչ անց լրագրողների հսկա բանակը արդեն «պաշարել» էր հյուրասրահը: Կրաբեի «աստղը» դեռ փայլում է, եւ նրա մասին լուրերը դեռ հետաքրքրում են լրագրողներին: Կատրին Կրաբեն, ըստ լուրերի, որոշել է հաստատվել Ֆրանսիայի հյուսիսում եւ վերսկսել մարզումները:

ԿԱՊԵՐ

Հայաստանի մարզիկները մեկնում են Իրան

Իրանի ազգային օլիմպիական կոմիտեն նոյեմբերի 21-ից մինչեւ դեկտեմբերի 2-ը անցկացնելու է իսլամական համերաշխության 10-րդ մարզամշակութային փառատոնը: Այդ մարզահանդեսին մասնակցելու հրավեր են ստացել նաեւ Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակները: Տեղի ու հրավիրված այլ ֆուտբոլային թիմերի հետ հանդես է գալու մեր հանրապետության նորընծա չեմպիոն Գյումրիի «Շիրակը»: Հայաստանի վոլեյբոլի հավաքականին նույնպես հետաքրքրական հանդիպումներ են սպասվում: Արտասահմանյան թիմերի հետ ուժերի ստուգման միջոց կհանդիսանան նաեւ մեր հրաձիգների (աղջիկներ), սեղանի թենիսիստների, ձյուդոիստների, կարատե եւ կատմանդո մարզաձեւերի ներկայացուցիչների մրցելույթները: Մրցումները անցկացվելու են Իրանի տարբեր քաղաքներում՝ Թեհրանում, Թավրիզում, Բուշեհրում, Կուրդիստանում:

ԴԵՐԵՆԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Ջորդանի 23 համարի շապիկը անցավ պատմության գիրկը

Աշխարհին վաղուց հայտնի է, որ ամերիկացիները շոու բիզնեսի մեծ վարպետներ են: Եւ այս անգամ էլ, ամերիկացիներին հատուկ շռայլությամբ, զանգվածային լրատվության միջոցների լայն մասնակցությամբ, Չիկագոյի «United Center» հոյակերտ մարզահամալիրում կազմակերպվել էր մեծ տոնակատարություն, որն ամբողջովին նվիրված էր NBA բոլոր ժամանակների լավագույն բասկետբոլիստներից մեկին՝ Մայքլ Ջորդանին:

Երկժամյա հանդիսությունների վերջում, բազմահազար հանդիսականների եւ միլիոնավոր հեռուստադիտողների աչքերի առջեւ վեր բարձրացվեց եւ առաստաղին ամրացվեց Ջորդանի 23 համարի հսկա շապիկը, որպեսզի ընդմիշտ մնա այնտեղ եւ հավերժ պահի «Mike Air»-ի («Օդային Մայք», ինչպես անվանում են Ջորդանին) հիշատակը: «Չիկագո Բուլզ» ակումբի ոչ մի խաղացող այլեւս չի կրելու 23 համարի շապիկը, որը մնում է եւ պետք է մնա այդ բացառիկ բասկետբոլիստի սեփականությունը: Ջորդանը հայտարարեց, որ այլեւս չի վերադառնալու մեծ բասկետբոլ:

Չիկագոյում պատմության գիրկը անցավ մի հերոս, որի շապիկի վրա գրված էր «23, Մայքլ Ջորդան, 1984-1993», եւ «United Center» մարզահամալիրում այդ շապիկը պետք է հիշեցնի գալիք սերունդներին մի անզուգական բասկետբոլիստի, որի անունն է Մայքլ Ջորդան: Գ. Ա.

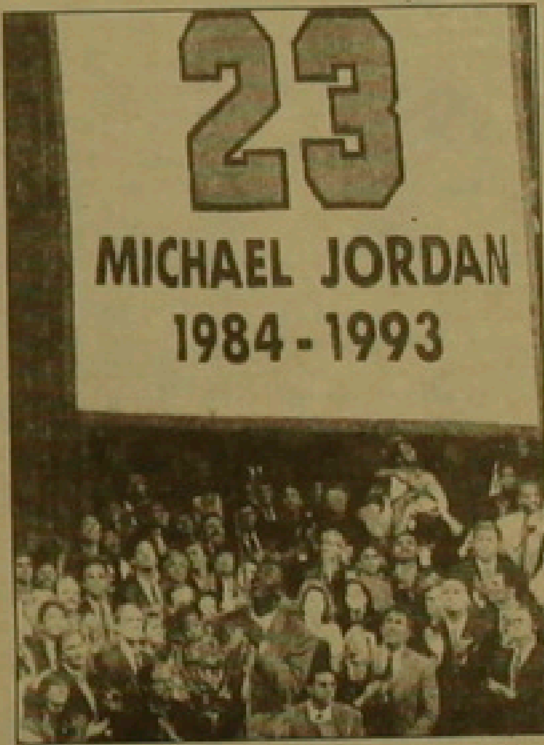

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պաղեստինցիները ֆինանսական ճգնաժամի մեջ

Պաղեստինի մարզական պատվիրակությունները ֆինանսական դժվարությունների պատճառով չեն կարողանում ճամփորդել եւ մասնակցել միջազգային մրցաշարերին: Մինչեւ 1991 թ. Քուվեյթը եւ Սաուդյան Արաբիան ֆինանսավորում էին պաղեստինցիներին, բայց Պաղեստինի Յասեր Արաֆաթի կազմակերպությունը Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակ Սադդամ Հուսեյնի կողմնակիցն էր, եւ 1991-ից ի վեր վերոհիշյալ երկրներն այլեւս դոլարներ չեն տալիս պաղեստինցիներին:

Հայտարարություն

Հայտնում ենք այն բաժանորդներին, ովքեր ս. թ. ապրիլ-օգոստոս ամիսներին լրացուցիչ վճարել են 25-ական դրամ բաժանորդագրված «Օգոնյոկ» ամսագրի հավելվածի՝ վերոհիշյալ գրքերի ստացման համար, խնդրվում է նոյեմբերի 21-ից ներկայանալ մամուլի տարածման գործակալություն (Երեւան 5, Սասունցի Դավթի հրապարակ, թիվ 2, 3 հարկ) գրքերը ստանալու համար:

– Բաժանորդագրված գրքերը բաց են թողնվելու ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 10.00-15.00:

Ստացված գրքերը հետեւյալն են

1. Դյումա 12 եւ 15 հատորները
2. Սատիրա ի յումոր 3-րդ հատոր
3. Ալդանով 1 եւ 3 հատորները
4. Է. Սյու 1-6 հատորները
5. Է. Պո 1-4 հատորները
6. Մ. Ռիդ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 հատորները
7. Մորուա 1, 2, 3, 5, 6 հատորներ

Գրքերը ստանալուց անհրաժեշտ է ներկայացնել լրացուցիչ մուծման կտրոնները, ինչպես նաեւ փոստային բաժանմունքներում տրված նախկին առաքման քարտերը:

Մամուլի տարածման գործակալություն

digitised by A.R.A.R.@

EREBUNI MEDICAL CENTER
ORL SERVICE UMAF

ԼՕՌ բաժանմունքը հագեցված է բոլոր ժամանակակից յուրահատուկ սարքավորումներով, որոնք միակն են Հայաստանում: Դրանք հնարավորություն են ընձեռում ախտորոշել քթի, կոկորդի եւ ականջի հիվանդությունները եւ կատարել յուրահատուկ բարդ վիրահատություններ նորագույն եղանակներով, այդ թվում

- ԼՕՌ օրգանների ֆիբրոսկոպիա (ներքին զննում)
- թվային աուդիոմետրիա (լսողության ֆունկցիաների ստուգում)
- լսողական ապարատների ընտրություններ եւ պրոտեզավորում
- լսողությունը վերականգնող վիրահատություններ
- դեմքի կոսմետիկ վիրահատություններ (ականջի եւ քթի)
- կոկորդի միկրովիրահատություններ
- եւ այլն ...

Վիրահատությունների մեծ մասը կատարվում է ընդհանուր անզգայացումով: Ձեզ կբուժեն լավագույն բժիշկները, որոնք որակավորում են ստացել Եվրոպայի եւ ԱՄՆ-ի լավագույն բժշկական կենտրոններում:

Մեզ կարող եք դիմել հետեւյալ հասցեով
Էրեբունի բժշկական կենտրոն
ԼՕՌ բաժանմունք, հեռ. 47-23-70, 47-24-90

ԷՐԵԲՈՒՆԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԼՕՌ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԵՐԸ
ՓԱՐԻԶՈՒՄ

դեկտեմբերի 22-29

«Էրեբունի» հյուրանոց,
«Խաչփառ» տուրիստական
ֆիրմա, 1-ին մասնաշենք,
424 սենյակ,
հեռ. 56-57-57

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հատուկ դասընթացների բաժինը
կազմակերպում է դասախոսություն

Ալկոհոլի եւ թմրադեղերի չարաշահումը
թեմայով

Դասախոս՝ Դոկտ. Քերոլ Էնն Նաջարյան

Չորեքշաբթի, նոյեմբերի 23-ին, ժ. 3:00-ին
Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարանի փոքր դահլիճում
(հինգերորդ հարկ)
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40

Դասախոսության մասին

Դասախոսության նպատակն է հասարակությանն ավելի մոտիկից ծանոթացնել ալկոհոլի եւ թմրադեղերի չարաշահման հետեւանքներին:

Դասախոսությունը կընթանա անգլերեն՝ հայերեն համընթաց թարգմանությամբ:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 27-33-70 կամ 27-16-58:

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԳԻՆԴ

- *անվճար տեղեկություններ ծեռնարկությունների մասին հեռախոսով*
- *տեղեկագրերի հրատարակում*

ՁԵՐ ԳՈՐԾԸ ՄԵՐ ԳՈՐԾՆ Է ... ՕԳՆԵԼ ՁԵԶ ...

հեռախոսներ
589167, 581351

Երեւան
Փավստոս Բուզանդի 1/3

A STYLE

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE
ORIGINAL DESIGN

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ
ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Հանրապետության 47,
Հեռախոս՝ 581841

Վաճառվում է

Երեք սենյականոց բնակարան, 48 քմ. բնակ. տարածությամբ, Հասցե. Վարդանանց 5-ա, բն. 209 (3-րդ հարկ) Հեռ. 527237
(Հնարավոր է փոխանակել նաեւ մեկ կամ երկու սենյականոց բնակարանով):

LEVON TRAVEL

ARMENIAN AIRLINES

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

WORLDWIDE KLM NORTHWEST RELIABILITY

ԿԱՊ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԵՏ ԱՄՍՏԵՐԴԱՄՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ-ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ

ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՇԱԲԱԹ ՕՐ

Լոս Անջելես · Բուենոս Այրես · Սիդնեյ · Մոնրեալ · Նյու Յորք · Փարիզ · Ռիո դե Ժանեյրո · Մելբուրն · Ֆրանկֆուրտ · Բոստոն · Վանկուվեր · Լոնդոն · Չիկագո · Սան Պաոլո · Վաշինգտոն · Կարակաս · Դեթրոյթ · Սան Ֆրանցիսկո · Ֆիլադելֆիա · Բեռլին · Դալլաս · Բանգկոկ · Մադրիդ · Տոկիո · Աթենք · Հռոմ · Օտտավա · Դամասկոս · Լիսաբոն ·

ՎՍՏԱՀԵՔ ՄԵՐ 36-ԱՄՅԱ ՓՈՐՁԻՆ

LEVON TRAVEL Սայաթ-Նովա-10, հեռ. 52-52-10, 52-52-84

A STYLE 58.18.41

Երեւան 23 Արշակունյաց 2 · Գրանցման թիվ 65. · Պատվեր 69149. · Տպաքանակ 1915 · 5000 · Ստորագրված է տպագրության 17. 11. 1994 · Գինը 25 դրամ

digitised by A.R.A.R.@